

เรื่อง

ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร
ในระดับมัธยมศึกษา ของจังหวัดตรัง

THE STUDY ON THE AGRICULTURAL TEACHER'S NEEDS FOR
DEVELOPING THE LEARNING AND TEACHING AGRICULTURAL SUBJECTS OF
SECONDARY EDUCATION LEVEL IN TRANG PROVINCE

โดย
นายอดม เพชรแก้ว

ห้องสมุด คณะครุศาสตร์ฯ สจล.

A003939

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน... 3929

เดือน ปี... 12 มิ.ย. 2538

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษา 2537 ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เนื้อความย่อปัญหาพิเศษ

นายอุดม เพชรแก้ว

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์

ความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร
ในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดตรัง

THE STUDY ON THE AGRICULTURAL TEACHER'S NEEDS FOR
DEVELOPING THE LEARNING AND TEACHING AGRICULTURAL SUBJECTS OF
SECONDARY EDUCATION LEVEL IN TRANG PROVINCE

การศึกษางานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดตรัง

การดำเนินการวิจัยโดยการสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งมีทั้งปลายปิดและปลายเปิด จำแนกเป็นส่วนๆ ได้ 5 ส่วนคือ ส่วนที่เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามสภาพทั่วไปในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ปัญหาและอุปสรรค ความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร และส่วนที่เป็นข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา โดยส่งแบบสอบถามไปทดสอบและได้ผ่านความเห็นชอบจากคณาจารย์ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร แล้วดำเนินการส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง ไปยังกรมสามัญศึกษาจังหวัดตรังและไปรับคืนด้วยตนเองจากกรมสามัญศึกษาจังหวัดตรัง จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 48 ชุดได้รับคืน 29 ชุด คิดเป็นร้อยละ 60.41 ของแบบสอบถามทั้งหมด

ผลการวิจัยพบว่า ครูอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดตรังส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 32-26 ปี นับถือศาสนาพุทธ และผ่านการสมรสแล้วอายุราชการส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 11-15 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ปัจจุบันดำรงตำแหน่งอาจารย์ 2 ประสบการณ์การสอนอยู่ในช่วง 10-12 และ 17-18 ปีเป็นส่วนใหญ่ งานอื่นที่นอกเหนือจากงานสอนคือ เป็นครูประจำชั้น จำนวนคาบสอนต่อสัปดาห์อยู่ระหว่าง 17-18 คาบ วิชาที่สอนมีทั้งระดับม.ต้นและม.ปลาย ซึ่งวิชาที่สอนส่วนใหญ่เป็นกลุ่มวิชาด้านพืช จำนวนนักเรียนที่สอนในแต่ละห้องอยู่ระหว่าง 20-25 คน วิชาที่สอนจะมีวิชาที่ซ้ำกันทุกปี ส่วนวิชาอื่นที่สอนนอกเหนือจากวิชาเกษตรก็

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพราะครูสอนวิชาอื่นมีไม่พอ ซึ่งโดยเฉลี่ยในรอบ 3 ปี จะสอนสัปดาห์ละ 19-20 คาบ ภาคเรียนที่มีคาบสอนมากที่สุดอยู่ระหว่าง 20-27 คาบต่อสัปดาห์ และที่น้อยที่สุดอยู่ระหว่าง 14-17 คาบต่อสัปดาห์และเห็นว่าจำนวนคาบสอนต่อสัปดาห์เหมาะสมดีแล้ว ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่ยังไม่เคยได้รับการฝึกอบรมด้านการสอนและทักษะด้านเกษตรเลย ผู้ที่เคยฝึกครั้งหลังสุดนานเกิน 5 ปี การกำหนดเนื้อหาส่วนใหญ่จัดเตรียมเอง

สภาพทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนกำหนดรายวิชาที่จะเปิดสอนแล้วให้นักเรียนเลือก นักเรียนส่วนใหญ่จะตั้งใจเรียนแต่ไม่ค่อยมาก การสนับสนุนวิชาเกษตรของผู้บริหารและความพร้อมทางด้านอุปกรณ์ อาคารสถานที่ มีผลต่อความสนใจเรียนของนักเรียนต่อวิชาเกษตร ในการเรียนควรมีจำนวนนักเรียนไม่เกินกลุ่มละ 20 คน สถานที่ฝึกปฏิบัติงานในห้องเรียนส่วนใหญ่โรงเรียนจะให้ ซึ่งเนื้อที่ที่จัดให้อยู่ระหว่าง 1-3 ไร่ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะทำแผนการสอนตามเนื้อหาในหนังสือและทำโครงการเสนอตามปีงบประมาณ/ปีการศึกษาเพื่อขออนุญาตผู้บริหาร โรงเรียนในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ฝึกวิชาชีพ สื่อและอุปกรณ์ส่วนใหญ่ที่ใช้จะใช้ของจริง ปัญหาเรื่องสถานที่ฝึกงานส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องมีพื้นที่น้อยและดินไม่อุดมสมบูรณ์ ในการกำหนดเนื้อหา และการจัดหาวัสดุฝึกงานนั้น ไม่มีปัญหา ส่วนปัญหาในการใช้สื่อและอุปกรณ์ที่พหคือโรงเรียนไม่เคยมีสื่อการเรียนการสอนใช้

ด้านความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่ ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรต้องปรับปรุงความรู้และทักษะทางการเกษตร ต้องการฝึกอบรมการใช้สื่อและการผลิตสื่อการสอน ทักษะทางการเกษตรต้องการอบรมการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ต้องการปรับปรุงการพูดสื่อที่ต้องการมากที่สุดเป็นอุปกรณ์ของจริง และไม่ต้องการความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์แต่ต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนเงินทุนและงบประมาณ

จำนวนคาบสอนต่อสัปดาห์ส่วนใหญ่เสนอว่า 18-20 คาบเหมาะสมที่สุด การแก้ปัญหาที่โรงเรียนไม่จัดสถานที่ฝึกงานให้โดยการให้นักเรียนไปทำที่บ้าน ต้องการให้โรงเรียนช่วยเหลือเรื่องห้องเรียนและสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน แต่ส่วนใหญ่ไม่ต้องการความช่วยเหลือ ในด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาเห็นว่าผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับวิชาเกษตร และครูผู้สอนวิชาเกษตรบ้าง

กิตติกรรมประกาศ

ปัญหาพิเศษนี้สำเร็จลง ได้ด้วยความช่วยเหลือจากหลายฝ่าย โดยเฉพาะท่านอาจารย์ ศศิธร จารุสมบัติ อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษเรื่องนี้ ที่ให้คำปรึกษาแนะนำเป็นอย่างดีและยังช่วย สละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษาให้ข้อเสนอแนะหลาย ๆ ด้าน จนปัญหาพิเศษเรียบร้อยด้วยดี ผู้จัดทำปัญหาพิเศษขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบคุณผู้อำนวยการสำนักศึกษาจังหวัดตรัง อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดตรัง คุณเสาวลักษณ์ ทองย้อย ที่กรุณาช่วยเหลือในการให้ข้อมูลและจัดส่งข้อมูลในการทำปัญหาพิเศษเรื่องนี้และขอขอบคุณทุกคนที่ให้กำลังใจและช่วยเหลือจนปัญหาพิเศษสำเร็จด้วยดี คุณงามความดีครั้งนี้ ขอมอบให้กับคุณพ่อคุณแม่ และผู้ที่มีพระคุณทุกท่าน

อุดม เพชรแก้ว

มีนาคม 2538

สารบัญ

	หน้า
เนื้อความย่อปัญหาพิเศษ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญตาราง.....	ฉ

บทที่

1. บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	2
1.3 ขอบเขตของปัญหา.....	2
1.4 ประโยชน์ที่ได้รับ.....	2
1.5 นิยามศัพท์.....	3
2. การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง	4
2.1 การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา.....	4
2.2 หลักสูตรมัธยมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับวิชาเกษตรกรรม.....	5
2.3 การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาเกษตร.....	7
2.4 การพัฒนาครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร.....	8
2.5 ปัญหาการจัดการศึกษาเกษตรในโรงเรียน.....	9
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
3. วิธีการดำเนินการวิจัย	13
3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	13
3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	14
3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	
3.2.2 วิธีดำเนินการสร้างแบบสอบถามและ	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานพิเศษเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.3	การทดสอบแบบสอบถาม	
3.2.4	วิธีดำเนินการส่งแบบสอบถาม	
3.2.5	จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน	
4.	การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย	16
4.1	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	16
4.2	ผลการวิจัย.....	17
5.	สรุปและข้อเสนอแนะ	46
5.1	สรุปผลการวิจัย.....	47
5.2	ข้อเสนอแนะ.....	48

บรรณานุกรม
ภาคผนวก

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 แสดงสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม..... 17

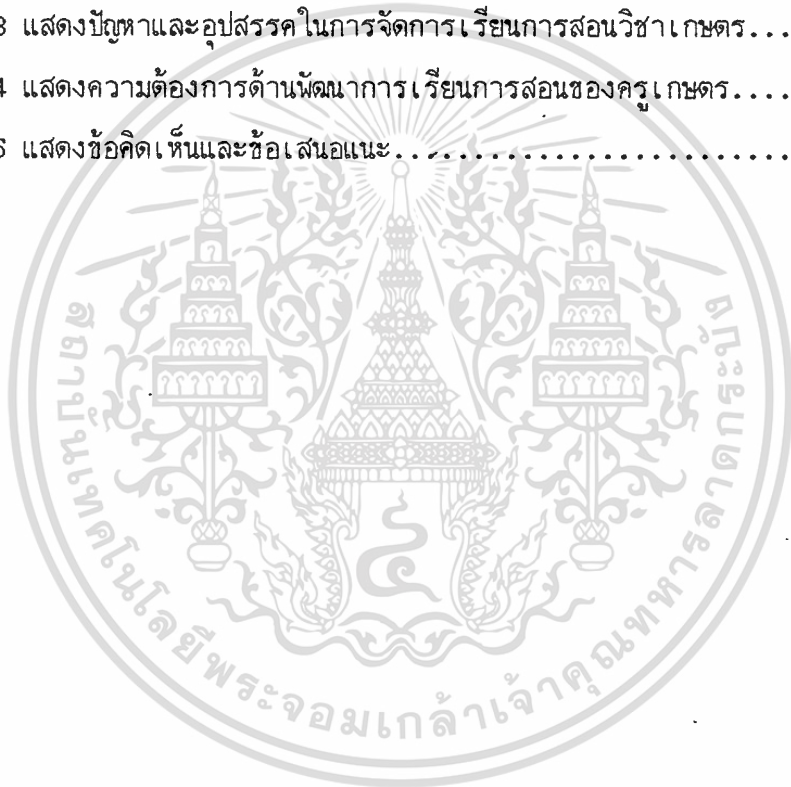
ตารางที่ 2 แสดงสมภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร..... 26

 2.1 ตารางแสดงความสำคัญของสาเหตุที่มีผลต่อความสนใจ
 วิชาเกษตรของนักเรียน..... 32

ตารางที่ 3 แสดงปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร..... 33

ตารางที่ 4 แสดงความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนของครูเกษตร..... 35

ตารางที่ 5 แสดงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ..... 41

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันประชากรส่วนใหญ่ของประเทศไทยประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งเป็นอาชีพเดิมของคนไทยก็ว่าได้ แต่การพัฒนาการเกษตรเมื่อเปรียบเทียบกับเวลาที่ผ่านมายังไม่มีความก้าวหน้าเท่าที่ควร อาจเป็นเพราะขาดการเอาใจใส่ของรัฐและการให้การศึกษาวิชาเกษตรแก่คนรุ่นหลังขาดประสิทธิภาพ

เพราะฉะนั้นจึงจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาเกษตรขึ้น ในระดับมัธยมศึกษาที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2520) ก็ระบุแนวทางการศึกษาเกษตรไว้ว่า "มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการ ความสนใจ ความถนัด เพื่อให้แต่ละบุคคลเข้าใจและรู้จักเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และสังคม" แต่ปรากฏว่ามีจำนวนนักเรียนจำนวนน้อยมากที่เลือก เกษตรและจากการสำรวจพบว่ามีผู้เรียนลดลงทุกปี ประกอบกับครอบครัวหรือพ่อแม่ส่วนใหญ่ทำการเกษตรเลยไม่ยอมให้ลูกหลานของตนต้องมาเป็นเกษตรกรเหมือนตนอีก อยากให้รับราชการเสียมากกว่า

กระทรวงศึกษาธิการ เมื่อกำหนดหลักสูตรขึ้นมา ก็จะต้องจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งคิดว่านอกจากความสามารถของครูผู้สอนแล้วยังต้องประกอบไปด้วยปัจจัยอื่นอีกมาก เช่น วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน และวิธีการสอนที่ดี อนึ่งสาเหตุที่ทำให้นักเรียนในระดับมัธยมศึกษา เลือกเรียนวิชา เกษตรน้อยลงคือ การสอนวิชาเกษตรที่มีประสิทธิภาพต่ำ ขาดการปรับปรุงและค้นคว้า เกษตรแผนใหม่ ให้เป็นที่น่าสนใจของนักเรียนได้ ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นยังหาข้อยุติไม่ได้ ทำให้การเรียนการสอนไม่บรรลุวัตถุประสงค์ นักเรียนจบมาไม่มีประสิทธิภาพไม่สามารถเพิ่มจำนวนนักเรียนในสายเกษตรได้ ปัญหาเหล่านี้ส่งผลให้ประเทศพัฒนาไปได้ช้า เพราะฉะนั้น เห็นสมควรที่ครูเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของไทยได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น แนวทางแก้ไข หรือปัญหาของครูในการสอนวิชาเกษตร เพื่อจะได้นำข้อมูลมาสรุปเป็นแนวเดียวกันในการที่จะแก้ไขปัญหาคือการเรียนการสอนวิชาเกษตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อสำรวจปัญหาและอุปสรรคด้านการสอนและการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดตรัง
2. เพื่อสำรวจความต้องการของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดตรัง
3. เพื่อใช้ผลการวิจัยเป็นข้อเสนอแนะแก่ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในการพัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษาเพื่อผลิตครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

1.3 ขอบเขตของปัญหา

การวิจัยครั้งนี้ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดตรัง ซึ่งมีอยู่ทั้งหมด 7 อำเภอ กับอีก 2 กิ่งอำเภอ มีโรงเรียนทั้งหมด 21 โรงเรียน จำนวนครูเกษตรทั้งหมด 48 คน ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. อำเภอเมือง	มีจำนวนโรงเรียน	3 โรงเรียน	จำนวนครูเกษตร	11 คน
2. อำเภอกันตัง	มีจำนวนโรงเรียน	2 โรงเรียน	จำนวนครูเกษตร	3 คน
3. อำเภอปะเหลียน	มีจำนวนโรงเรียน	3 โรงเรียน	จำนวนครูเกษตร	4 คน
4. อำเภอย่านตาขาว	มีจำนวนโรงเรียน	2 โรงเรียน	จำนวนครูเกษตร	2 คน
5. อำเภอสิเกา	มีจำนวนโรงเรียน	1 โรงเรียน	จำนวนครูเกษตร	1 คน
6. อำเภอห้วยยอด	มีจำนวนโรงเรียน	5 โรงเรียน	จำนวนครูเกษตร	13 คน
7. อำเภอวังวิเศษ	มีจำนวนโรงเรียน	2 โรงเรียน	จำนวนครูเกษตร	3 คน
8. กิ่งอำเภอนาโยง	มีจำนวนโรงเรียน	2 โรงเรียน	จำนวนครูเกษตร	8 คน
9. กิ่งอำเภอรัษฎา	มีจำนวนโรงเรียน	1 โรงเรียน	จำนวนครูเกษตร	3 คน

1.4 ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทำให้ทราบความต้องการของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรของจังหวัดตรัง เพื่อเอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นข้อมูลเสนอให้แก่กระทรวงศึกษาธิการที่จะสนองให้ครูผู้สอนวิชาเกษตรต่อไป

2. ใช้เป็นข้อเสนอแนะแก่ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดตรัง
3. นำข้อมูลที่ได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงระบบการศึกษาในชั้นสูงต่อไป
4. เพื่อเป็นข้อเสนอแนะแก่ภาควิชาครุศาสตร์เกษตรในการผลิตครู-อาจารย์ สาขาเกษตร ของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

1.5 นิยามศัพท์

"ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร" หมายถึง ครูที่มีวุฒิทางการเกษตรหรือครูผู้รับผิดชอบในการสอนวิชาเกษตรที่อยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ของจังหวัดตรัง

"วิชาเกษตร" หมายถึง วิชาที่อยู่ในกลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ ซึ่งเปิดสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

"การพัฒนา" หมายถึง กระบวนการของการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็นความหมายที่รวมเอาการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพเข้าด้วยกันซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น

"การศึกษาเกษตร" หมายถึง กระบวนการเสริมสร้างสมรรถภาพของบุคคลด้านความรู้ ทักษะทัศนคติและพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผลิตรวมทั้งการผลิต การแปรรูป การจำหน่าย อันจะช่วยให้ความเจริญทางสติปัญญา มีทั้งในด้านศาสตร์และศิลป์ปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนการเพิ่มค่าให้กับบุคคลเป้าหมายทางการเกษตรทั่วไป

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้องประกอบการวิจัย เรื่อง ความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดตรัง ได้รวบรวมความคิดของบุคคลต่าง ๆ เพื่อเป็นการสนับสนุนเปรียบเทียบกับงานวิจัยในครั้งนี ซึ่งพอจะแบ่งออกเป็นเรื่อง ได้ดังนี้

2.1 การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา

โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เคยเปิดสอนในโรงเรียนสามัญนั้น อยู่ในความรับผิดชอบของกรมสามัญศึกษา สำนักคณะกรรมการศึกษาเอกชน และทบวงมหาวิทยาลัย การที่มัธยมศึกษาที่สังกัดอยู่ในหน่วยงานที่กล่าวข้างต้นนั้น ได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ตอน คือ มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) คู่มือมัธยมศึกษา (2533 : 13)

มัธยมศึกษาเน้นการศึกษาต่อจากระดับประถมศึกษา ที่มุ่งให้นักเรียนได้มีโอกาสได้สำรวจความสามารถและความถนัดของตนเอง ให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งวิชาการและวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการและความถนัด เพื่อให้บุคคลเข้าใจการเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม ก่อนประกาศให้ใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2520 การศึกษาในระดับนี้ แบ่งเป็น 2 สาย คือ สายสามัญและสายอาชีพ หลังการใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2520 แล้ว การจัดการศึกษาในทุกๆระดับ มุ่งให้ผู้เรียน คิดเป็น ทำเป็น รู้จักแก้ปัญหา รักการทำงาน และสนใจที่จะสอนร่วมในภาระกิจของส่วนรวม ตามวิถีของระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ดังนั้นการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาจึงจัดให้มีทั้งวิชาชีพและวิชาการอยู่ในโรงเรียนเดียวกัน ไม่แยกเป็นสายสามัญ สายอาชีพ [โลสม อุปมา (2534 : 7) อ้างถึง ชวนพิศ (2526 : 3)]

2.2 หลักสูตรมัธยมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับวิชาเกษตรกรรม

"การศึกษา" เปรียบได้ดั่งยาหม้อใหญ่ ที่มีตัวยาสมุนไพรมากมาย อาจแก้ได้สารพัดโรค มีความเหม็น ความขม ความหอม ฯลฯ อยู่ในตัวเองจนยากจะบรรยายลักษณะองค์ประกอบของสรรพคุณได้อย่างชัดเจน หรือถ้าจะอธิบายได้ก็เข้าตำรา ตาบอดคลำช้าง ไม่สามารถตอบได้ครบถ้วน (วิรัตน์ คำสวรรณ, 2532 : 6)

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) กำหนดให้เรียนวิชาบังคับ 5 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

1. วิชาบังคับ 52 หน่วยการเรียนรู้

1.1 วิชาบังคับแกน 39 หน่วยการเรียนรู้

ภาษาไทย	12	หน่วยการเรียนรู้
วิทยาศาสตร์	9	หน่วยการเรียนรู้
คณิตศาสตร์	6	หน่วยการเรียนรู้
สังคมศึกษา	6	หน่วยการเรียนรู้
พลานามัย	3	หน่วยการเรียนรู้
ศิลปะ	3	หน่วยการเรียนรู้

1.2 วิชาบังคับเลือก 18 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่

สังคมศึกษา พลานามัย การงาน วิชาละ 6 หน่วยการเรียนรู้

2. วิชาเลือกเสรี 33 หน่วยการเรียนรู้ ให้เลือกจากรายวิชาดังต่อไปนี้

2.1 กลุ่มวิชาภาษา ได้แก่ ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

2.2 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ได้แก่ วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

2.3 กลุ่มวิชาสังคมศึกษา

2.4 กลุ่มวิชาพัฒนาศิลปะ ได้แก่ พลานามัยและศิลปะศึกษา

2.5 กลุ่มวิชาการงานและอาชีพ ได้แก่ อาชีพ

3. กิจกรรม

3.1 กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีหรือยุวกาชาด จำนวน 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค

3.2 แนะแนว จำนวน 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค

3.3 กิจกรรมอิสระ 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิชาบังคับเลือกชั้น ม.1และม.2 ให้เลือกภาคเรียนละ 1 วิชา ดังนี้ งานบ้าน การจัดการในบ้าน งานช่างพื้นฐาน งานเกษตรพื้นฐาน งานผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น วิชาละ 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้ ในชั้นม.3 ให้เรียนโครงการ 1 และ 2 ภาคเรียนละ 1 วิชา จำนวน 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้

วิชาเลือกเสรี แบ่งออกได้เป็น 5 กลุ่มคือ งานผลิต งานบริการ งานเสริมงานผลิต งานเสริมงานบริการและงานอาชีพอิสระของผู้เรียน

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524(ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) กำหนดให้เรียน

1. วิชาบังคับ 30 หน่วยการเรียนรู้

1.1 วิชาบังคับแกน 15 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ ภาษาไทย สังคม วิชาละ 6 หน่วยการเรียนรู้

1.2 วิชาบังคับเลือก 15 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ พลานามัย 3. หน่วยการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ 6 หน่วยการเรียนรู้และพื้นฐานวิชาชีพ 6 หน่วยการเรียนรู้

2. วิชาเลือกเสรี เลือกเรียนอย่างน้อย 45 หน่วยการเรียนรู้ โดยเลือกจาก

2.1 กลุ่มวิชาภาษา ได้แก่ ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

2.2 กลุ่มวิชาสังคมศึกษา

2.3 กลุ่มวิชาพัฒนาศิลปะ ได้แก่ พลานามัยและศิลปะ

2.4 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ได้แก่ วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

2.5 กลุ่มวิชาชีพ

3. กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ลูกเสือ-เนตรนารี

1 คาบ/สัปดาห์/ภาค กิจกรรมแนะแนวและหรือกิจกรรมแก้ปัญหาและหรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้

2 คาบ/สัปดาห์/ภาค และกิจกรรมอิสระของผู้เรียน

กลุ่มวิชาชีพ เป็นวิชาเลือกเสรีแบ่งได้เป็น 4 กลุ่ม คือ งานผลิต งานบริการ งานเสริมงานผลิตและงานบริการ งานอาชีพอิสระระหว่างเรียนซึ่งต้องปฏิบัติงานอาชีพอย่างน้อย 12 หน่วยการเรียนรู้

นพคุณ ศิริวรรณ (2537 : 23-24) กล่าวถึง การจัดการอาชีวศึกษาของผู้ป็นว่ามีอยู่ 2 ระดับ คือ

1. ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ไม่มีการสอนอาชีวศึกษาเกษตรเท่ากับ ปวช. เกษตรกรรมในประเทศไทย (ชั้น ม.4-5-6) หรือระดับ 10-11-12

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ในวิทยาลัยเกษตรกรรมเป็นการสอนอาชีวศึกษาเกษตร หลักสูตร 2 ปี สำหรับผู้ที่
จะออกไปเป็นเกษตรกรเท่านั้น (เทียบเท่า ปวส.เกษตรกรรม)

อาชีวศึกษาเกษตรเป็นสาขาหนึ่งในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนระดับนี้ มี
หลักสูตรให้นักเรียนเลือกเรียน 4 สาขา คือ 1) เกษตรกรรม 2) คหกรรม 3) ช่างอุตสาหกรรม
4) งานอาชีพ ซึ่งจุดมุ่งหมายของการศึกษาสาขาวิชาเกษตร เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้กับมีความรู้
พื้นฐานการผลิตทางการเกษตร โดยสามารถจัดดำเนินการได้ ปรับปรุงได้และพัฒนางานได้ มี
เจตคติและมีเหตุผลในการประกอบอาชีพเกษตรที่ถูกต้องและจัดให้นักศึกษาได้มีทักษะความสามารถ
ในการทำการบ้าน Biotechnology ที่จะเป็ผลให้เป็นผู้จัดการธุรกิจฟาร์มที่ทันสมัยได้

ในหลักสูตรจะมีวิชาบังคับอยู่ 1 วิชา คือ New Technology ซึ่งเป็นวิชาที่มีจุด
มุ่งหมาย 3 ประการ คือ 1) กระตุ้นให้ผู้เรียนให้ความสนใจต่อการพัฒนาด้านความก้าวหน้าทาง
วิทยาศาสตร์ ที่มีต่อชีวิตและอุตสาหกรรมในชีวิตของนักเรียนเอง 2) กระตุ้นให้นักเรียนได้ค้นเคย
เข้าใจต่อศิลปวัฒนธรรมใหม่ ๆ และขอตั้งเดิม เพื่อคิดเปรียบเทียบอย่างฉลาดและมีเหตุผลตาม
กาลสมัย 3) ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีความอดทน มีเจตคติที่ดี ปรับปรุงตนเอง ให้มีชีวิตรอดอย่าง
มีความสุขภายใต้การพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงในระบบความเป็นอยู่ในชีวิตสังคมอุตสาหกรรม
และสังคมมนุษย์

2.3 การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาเกษตร

กล้า สมตะกุล (2537 : 58-59) กล่าวว่า ครูผู้สอนวิชาเกษตรหลายคน อาจจะ
เบื่อหน่ายต่อการสอน เฉพาะนักเรียนไม่ค่อยตั้งใจเรียน และเบื่อบต่อปัญหาเรื่อง โรคและแมลงใน
ขณะที่นักเรียนก็ขาดความสนใจ เพราะมองว่าเป็นวิชาการที่ง่าย ไม่ท้าทายเหมือนวิชาการอื่น ๆ
เพียงแต่หว่านเมล็ดลงในดิน ใส่ปุ๋ย รดน้ำ พืชก็โต เก็บเกี่ยวได้ ส่วนการเลี้ยงสัตว์ ก็แค่การให้
อาหาร ให้น้ำ สัตว์ก็โต รอดวันขายได้ ผู้ไม่เรียนก็ทำได้ ทำไม่ต้องมาเรียนให้เสียเวลา เพราะ
ฉะนั้นครูผู้สอนจำเบ้ต้องยึดหลักต่อไปนี้

1. ใช้เทคโนโลยีใหม่ที่เหมาะสม ครูต้องนำเครื่องทุ่นแรง ซึ่งเป็นเทคโนโลยีใหม่ ๆ
มาใช้บ้าง เพื่อเปรียบเทียบผลกับเทคโนโลยีต่างชนิดกัน จะทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของการเรียน
ในวิชาใหม่ ๆ และนำไปถ่ายทอดให้ผู้ปกครองและเพื่อนบ้านต่อไป

2. ใช้พันธุ์ใหม่ การนำพันธุ์พืชหรือสัตว์ใหม่ ๆ มาทดลองและเปรียบเทียบถึงผลผลิตที่

เอกสารนี้ต่างกัน จะทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่ามากกว่า การใช้พันธุ์ที่ผู้ปกครองเคยทำมาก่อน

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การจัดการตลาดที่ดี นักเรียนต้องการเห็นผลผลิตที่ตนได้ลงทุนลงแรงทำมา อยู่ในความต้องการของผู้บริโภค ดังนั้นการที่จะทำการเกษตรด้านใด ปริมาณเท่าใด จำเป็นต้องมีระบบการจัดการที่ดี และศึกษาความต้องการของตลาดก่อน ซึ่งบางพันธุ์ของพืชและสัตว์ราคาอาจต่างกัน

4. ให้กระบวนการเรียนรู้ที่ครบวงจร การถ่ายทอดความรู้ที่ดี ควรคำนึงถึงการนำความรู้ไปใช้ของผู้เรียน ทุกขั้นตอน การผลิตที่จำเป็น เพื่อให้เด็กเรียนมีความมั่นใจในการผลิตครั้งต่อไป หรือนำความรู้ไปเผยแพร่ได้

หากครูผู้สอนทุกรายวิชาในโรงเรียน สามารถสอนวิชาเกษตรร่วมกันโดยมีการผสมผสานเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ในลักษณะการบูรณาการ (Intergration) เชื่อว่าจะทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของการเรียนวิชาเกษตรอย่างแท้จริง ผู้สอนก็จะมีกำลังใจในการสอนและสอนอย่างมีชีวิตชีวา

2.4 การพัฒนาครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

สันต์ ชรรณบำรุง (2525 : 110-120) ได้เสนอวิธีการกระตุ้นครู-อาจารย์ดังนี้

1. การสำรวจความต้องการของครู-ครูใหญ่ ศึกษาวิเคราะห์ คำนึงถึงความต้องการของผู้สอน กล่าวคือ ความต้องการของครู-อาจารย์เป็นไปในทางวิชาการ หรือการช่วยเหลือตนเอง

2. การประชุมร่วมกันอยู่เป็นนิจ ครูใหญ่และศึกษานิเทศก์ ควรจัดประชุมบ่อย ๆ โดยมีปัญหาและกำหนดเวลาขึ้น เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางด้านวิชาการซึ่งกันและกัน

3. การอบรมครูประจำการ เป็นการอบรมครูที่สอนมานานแล้วและผู้มีคุณวุฒิน้อย เพื่อให้ตื่นตัวทางด้านวิชาการ

4. การสัมมนาด้านวิชาการ ซึ่งหมายถึง การรวมออกความคิดเห็นในหัวข้อ ข้อโต้แย้งหนึ่ง อาจจะเป็นวิธีการแก้ไขปัญหาให้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถ เพื่อกระตุ้นให้ครูตื่นตัวในด้านความรู้ทางวิชาการ และจะเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์

5. แนะนำหนังสือหรือวารสาร เพื่อให้ครูได้ศึกษาอ่าน เป็นการเพิ่มความรู้และเพื่อจะได้แสดงความคิดเห็น

6. ส่งเสริมให้ครูไปศึกษาต่อในโอกาสที่สมควร เพื่อนำความรู้มาปรับปรุงการสอนที่ปฏิบัติอยู่ให้ดีขึ้น

รมนีย์ อภาภิรม (2537 : 53-54) กล่าวว่า สิ่งที่ครูเกษตรน่าจะสอนในยุคโลกา-
 นวัตกรรมนี้ คือ การสร้างให้นักเรียนที่เรียนวิชาเกษตร เห็นความสำคัญของตลาดผลผลิตเกษตร
 สามารถวิเคราะห์ความต้องการของตลาดได้ สามารถหาข้อมูลการเคลื่อนไหวของปริมาณผลผลิต
 ราคาผลผลิต ปัจจัยที่ทำให้ราคาผลผลิตเปลี่ยนแปลง หลักการตัดสินใจเลือกชนิดของพืชที่จะนำปลูก
 เพื่อให้ได้ผลผลิตที่ก่อให้เกิดกำไร หรือการเลือกสัตว์มาเลี้ยง เพื่อให้ได้กำไรตามพอใจ และต้อง
 สอนให้รู้จักพืชหรือสัตว์ทุกชนิดก่อนการเลี้ยงอย่างลึกซึ้งก่อน

โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในที่ ๆ ไม่เหมาะสมกับการปลูกพืชหรือเลี้ยงสัตว์ ครูเกษตรควรสอน
 เกษตรในเชิงธุรกิจ เช่น ฝึกให้เป็นตัวแทนจำหน่าย รู้จักการแปรรูป วิธีการสอนของครูเกษตรก็
 เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่ต้องเปลี่ยนแปลงให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก ครูเกษตรต้องสอนให้เด็กรู้
 จักค้นคว้ารับรู้ข่าวสารเกษตรจากแหล่งต่าง ๆ นอกเหนือจากครูสอนในห้องเรียน เช่น จาก
 โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ และวารสารการวิจัยต่าง ๆ และรวมถึงข้อมูลข่าวสารที่ส่งผ่าน
 คอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายด้วย ในฐานะครูเกษตร สามารถจุดประกายการมีอาชีพการเกษตร
 ที่มีคุณค่าได้ และครูเกษตรจะเป็นตัวจักรสำคัญ ในการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของเกษตรกรได้เป็น
 อย่างดี ครูเกษตรต้องปรับปรุงการสอนแบบใหม่ ไม่สอนบนกระดานดำอย่างเดียวให้หมดไปชั่วโมง
 จนครบเทอมเท่านั้น ควรขออนุญาตตัวเองว่า เนื้อหาที่เตรียมมาสอนนั้นเกิดประโยชน์กับนักเรียน
 หรือไม่ เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นปัจจุบันมากนักน้อยเพียงใด ควรปรับเปลี่ยนอะไรบ้าง เพื่อพัฒนา
 ปรับปรุงการสอนวิชาเกษตรให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก

2.5 ปัญหาการจัดการศึกษาเกษตรในโรงเรียน

สุวิทย์ ศิลปสุวรรณ (2533 : 34-37) อ่างถึง พิชยา ชวีทอง (2523 : 11-16)
 ได้กล่าวถึง การสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษามีปัญหาอยู่มากและเป็นอุปสรรคในการดำ
 เนินงานการสอนวิชาเกษตร ซึ่งพอสรุปแยกแยะปัญหาได้ดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับการขาดพื้นที่ทำการเกษตร เป็นปัญหาทั้งโรงเรียนในเมืองและ
 โรงเรียนเปิดใหม่
2. ปัญหาเรื่องน้ำที่จะใช้เพื่อการศึกษา
3. ขาดเครื่องมืออุปกรณ์ที่จะใช้ทำการเกษตร
4. ขาดสถานที่เพาะชำ
5. ขาดแคลนอาคารเรียนเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ปัญหาขาดตำราเรียน คู่มือ อุปกรณ์การสอนต่าง ๆ
7. โรงเรียนได้รับเงินสนับสนุนการสอนเกะตกรน้อย
8. ครูเกะตกรทำการสอนภาคทฤษฎีมากกว่าภาคปฏิบัติ
9. นักเรียนไม่มีท่นในการจัดทำ โปรแกรมการผลิตทางการเกะตกรตามที่ได้เล่าเรียนมา
10. ผู้ปกครองและชุมชน ไม่สนับสนุนให้บุตรหลานของตนเรียนเกะตกร
11. ครูเกะตกรขาดความรักในอาชีพครูเกะตกรอย่างแท้จริง
12. ปัญหาค่าตอบแทนความดีความชอบที่ครูเกะตกรควรจะได้รับ
13. ปัญหาการศึกษาต่อหรือการฝึกอบรม โอกาสที่ครูเกะตกรจะได้ศึกษาต่อมีน้อย

จากปัญหาดังกล่าวจึงเป็นข้อที่น่าพิจารณาว่าปัญหาเหล่านี้ จะเป็นตัวแปรที่เป็นผลทำให้การจัดการเรียนการสอนเกะตกรไม่เป็นไปตามหลักการและวัตถุประสงค์หรือไม่ ซึ่งเป็นปัญหาที่มีผลต่อการพัฒนาการเรียนการสอนเกะตกรในโรงเรียน เป็นส่วนใหญ่

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุทธิชัย ปริชายศ (2519 : 73-76) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมแบบผสม แบบ 1 กรมสามัญศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเกะตกรกรรม ซึ่งมีทั้งหมด 20 โรงเรียน พอสรุปได้ว่า ผู้บริหารเข้าใจโครงการเกะตกรภายใต้การนิเทศน์ ควรจัดทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน วิชาที่เปิดสอนควรให้เหมาะสมกับความต้องการและสภาพท้องถิ่น ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับบุคคลากร มีความคิดเห็นว่ ครูเกะตกรมีน้อย ส่วนปัญหาในการจัดการศึกษาเกะตกรกรรม สวัสดิการ เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ นักเรียน และเรื่องงบประมาณกับการจัดโครงการเกะตกรต่าง ๆ ควรมากกว่านี้

เดือนใจ ฐูปะแ่ม (2524 : 35-53) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของครูเกะตกรที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา หันตรา ผลการวิจัยสรุปได้ 8 ด้าน

1. ด้านการสอน ครูที่นักศึกษาพึงประสงค์มากที่สุด คือ สามารถเลือกวิธีการสอนได้เหมาะสม รองลงมา คือ ครูที่สามารถแก้ปัญหาและคำตอบอย่างมีหลักการและเหตุผล, ความสามารถในการสร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียน, ได้ผ่านการฝึกสอนก่อนเป็นครูเกะตกร, ความสามารถในการใช้อุปกรณ์การสอนได้เหมาะสม, การเตรียมการสอนเป็นไปตามหลักสูตร ความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สามารถในการทำให้เกิดความสนใจของเด็ก และความสามารถในการปกครองชั้นเรียนเป็นอันดับสุดท้าย

2. ด้านวิชาการ นักศึกษามีความประสงค์ครูที่มีลักษณะดังนี้มากที่สุด คือ การนำความรู้ใหม่ ๆ มาปรับปรุงงานให้ดีขึ้น ที่รองลงมาคือ มีความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ, หาคำความรู้ให้ทันสมัยอยู่เสมอ, มีความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาและมีผลงานด้านวิชาการ เป็นอันดับสุดท้าย

3. ด้านสุขภาพทางกายและจิตใจ ลักษณะของครูที่นักศึกษาพึงประสงค์มากที่สุดคือ การมีอารมณ์ดี ส่วนที่รองลงมาคือ ความภูมิใจในตนเอง, การรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และมีร่างกายแข็งแรงเป็นอันดับสุดท้าย

4. ด้านมนุษยสัมพันธ์ ลักษณะของครูที่นักศึกษาพึงประสงค์มากที่สุดคือ การเป็นมิตรกับนักศึกษา รองลงมาคือ ความสามารถปรับตัวให้เข้ากับบุคคลต่าง ๆ มีความสุภาพยิ้มแย้มแจ่มใส, ให้การต้อนรับและเป็นกันเองกับผู้ที่มาติดต่อด้วย, การให้คำปรึกษาหารือต่าง ๆ และการให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ เป็นอันดับสุดท้าย

5. ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ลักษณะของครูที่นักศึกษาพึงประสงค์มากที่สุดคือ ความซื่อสัตย์สุจริต รองลงมาคือ ความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน, การวางตนอย่างเหมาะสม, การเสียสละเพื่อส่วนรวมและรู้จักประเมินผลและปรับปรุงตนเอง เป็นอันดับสุดท้าย

6. ด้านบุคลิกลักษณะ ลักษณะของครูที่นักศึกษาพึงประสงค์มากที่สุด คือ ความกระตือรือร้นในการทำงานและการควบคุมอารมณ์ ส่วนที่รองลงมาคือ ความศรัทธาในอาชีพครู, ความขยันขันแข็งและการแต่งกายเหมาะสม

7. ด้านการอบรมแนะนำและการปกครอง ลักษณะของครูที่นักศึกษาพึงประสงค์มากที่สุดคือ มีความเข้าใจนักศึกษา รองลงมาคือ เป็นที่ปรึกษาของนักศึกษาได้และเป็นตัวอย่างที่ดี

8. ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย นักศึกษาต้องการครูที่รู้จักหน้าที่ของตนที่มีต่อส่วนรวม รองลงมาคือ การให้ความร่วมมือกับผู้อื่น, การยอมรับนับถือผู้อื่น และการรู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

วิเชียร ชัยโย (2530 : 10) อ่างถึง มยุรี ชนิตรบวร (2520 : 102) ได้ศึกษาถึงสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมตามแผนการเรียนเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา (ตอนปลาย) สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษาส่วนกลาง กลุ่มโรงเรียนที่ 5 พ.ศ. 2526 พบว่า การจัดการเรียนวิชาเกษตรส่วนใหญ่ นักเรียนจะนั่งเรียนอยู่ในห้องเรียน จะมีการปฏิบัติบ้างก็เพียงเล็กน้อย เนื่องจากขาดสถานที่และอุปกรณ์ในการปฏิบัติ ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ครู-เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาจารย์เกษตรควรพิจารณาเลือกใช้วิธีการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาแต่ละบทเรียน และให้นักเรียนได้เรียนโดยการกระทำจริง เพื่อให้เกิดความสนใจและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ในชีวิตประจำวัน อาจมีการศึกษาออกสถานที่เชิญวิทยากรมาบรรยายเป็นครั้งคราว เพื่อเปลี่ยนแปลงบรรยากาศของการเรียนการสอน

โสม อุปมา (2534 : 43) ได้ศึกษาสภาพการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกรุงเทพมหานคร สรุปได้ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนในระดับนี้ จะเน้นหนักการจัดการด้านพืชกรรมมากกว่าสาขาสัตวบาล ด้านการประเมินผลการเรียน จะประเมินผลตามผลการปฏิบัติงาน ส่วนทฤษฎีจะประเมินจากแบบสอบถาม (ข้อสอบ)
2. ด้านปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน ครู-อาจารย์เกษตรยังขาดเอกสารประกอบการสอนที่ยังมีไม่ครบตามเนื้อหาวิชาที่หลักสูตรกำหนดขึ้น
3. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเลือกวิชาเลือกเสรีกลุ่มงานผลิตเกษตร สาเหตุที่นักเรียนเลือกเรียนวิชาเลือกเสรีกลุ่มงานผลิตเกษตรกรรม เพราะเรียนแล้วสามารถนำไปปฏิบัติได้

จักรทิพย์ ศรีจตุพร (2521 : 48-49) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูเกษตรและผู้บริหารเกี่ยวกับการใช้ที่ดินของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 1 สรุปได้ดังนี้

1. ปัญหาจากบุคคลากร ผู้ร่วมงานเกษตร พบว่า ผู้บริหารให้ความสนใจต่อการสอนเกษตรน้อย ครู-อาจารย์เกษตรบางกลุ่มมีความเข้าใจในการศึกษาเกษตรไม่ดีพอ ผู้ปกครองไม่สนับสนุนการปฏิบัติงานเกษตร นักการภารโรงขาดความรับผิดชอบ
2. ที่ดินบางแห่งไม่พอและไม่เหมาะสมกับการฝึกงานเกษตร

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ของจังหวัดตรัง ซึ่งมีอยู่ใน 7 อำเภอ กับอีก 2 กิ่งอำเภอ มีโรงเรียนทั้งสิ้น 21 โรงเรียน มีครูเกษตรรวมทั้งสิ้น 48 คน ดังต่อไปนี้

1. อำเภอเมือง มี 3 โรงเรียน
 - 1.1 โรงเรียนวิเชียรมาตุ จำนวนครูเกษตร 7 คน
 - 1.2 โรงเรียนสภาราชินี จำนวนครูเกษตร 2 คน
 - 1.3 โรงเรียนน้ำผุด จำนวนครูเกษตร 2 คน
2. อำเภอกันตัง มี 2 โรงเรียน
 - 2.1 โรงเรียนกันตังพิทยากร จำนวนครูเกษตร 2 คน
 - 2.2 โรงเรียนกันตังรัชฎาศึกษา จำนวนครูเกษตร 1 คน
3. อำเภอปะเหลียน มี 3 โรงเรียน
 - 3.1 โรงเรียนปะเหลียนผดุงศิษย์ จำนวนครูเกษตร 2 คน
 - 3.2 โรงเรียนคันธพิทยาคาร จำนวนครูเกษตร 1 คน
 - 3.3 โรงเรียนหาดสำราญพิทยาคม จำนวนครูเกษตร 2 คน
4. อำเภอย่านตาขาว มี 2 โรงเรียน
 - 4.1 โรงเรียนย่านตาขาวรัฐชนูปถัมภ์ จำนวนครูเกษตร 1 คน
 - 4.2 โรงเรียนทุ่งหนองแห้งประชาสรรค์ จำนวนครูเกษตร 1 คน
5. อำเภอสิเกา มี 1 โรงเรียน
 - 5.1 โรงเรียนสิเกาประชาผดุงวิทย์ จำนวนครูเกษตร 1 คน
6. อำเภอห้วยยอด มี 5 โรงเรียน
 - 6.1 โรงเรียนห้วยยอด จำนวนครูเกษตร 4 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ ตรวจสอบและแก้ไข
4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะ แล้วจัดพิมพ์และนำไปทดสอบ

3.2.3 การทดสอบแบบสอบถาม การทดสอบแบบสอบถามครั้งนี้ได้ นำไปทดสอบกับครูโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย 2 ท่าน คืออาจารย์ปรีชา ศรีทอง อาจารย์สุรินทร์ สุวรรณณัติสวัสดิ์ และทดสอบกับศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา 2 ท่าน คือ อาจารย์วิทยา สิริอนุวัฒน์ และอาจารย์ปัญญา ฝั่งกริม

3.2.4 วิธีการดำเนินการส่งแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งแบบสอบถามไปยังครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ของจังหวัดตรัง โดยดำเนินการดังนี้

1. ติดต่อขอรับหนังสือราชการ จากคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถึงผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดตรัง เพื่อขอความอนุเคราะห์ ให้สามัญจังหวัดออกหนังสือไปยังครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ช่วยกรอกแบบสอบถามแล้วส่งกลับมายังสามัญจังหวัดตรัง

2. นำแบบสอบถามไปส่งยังสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดตรัง ด้วยตนเอง เพื่อดำเนินการตามที่ได้ขอความอนุเคราะห์ไว้

3. นับวัน เวลา กับสามัญศึกษาจังหวัด เพื่อที่จะ ไปรับแบบสอบถามคืน โดยให้โรงเรียนต่าง ๆ จัดส่งแบบสอบถามมายังสามัญจังหวัดตรัง แล้วผู้ทำการวิจัยไปรับแบบสอบถามคืนที่สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดตรัง จำนวนแบบสอบถามที่นำส่งทั้งหมด คือ 48 ชุด ได้รับคืน 29 ชุด คิดเป็นร้อยละ 60.41 ของแบบสอบถามทั้งหมด

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลได้แล้ว นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์และจำนวนของแบบสอบถามที่ได้รับทุกฉบับ แล้วจัดการแยกแยะข้อมูลออกเป็นกลุ่ม ซึ่งพอจะแยกได้ 5 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มที่เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพ โดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. กลุ่มที่เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร
3. กลุ่มที่เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร
4. กลุ่มที่เป็นคำถามเกี่ยวกับความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร
5. กลุ่มที่เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการเรียนการสอน

วิชาเกษตรให้มีประสิทธิภาพ

หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้แต่ละกลุ่มแต่ละรายการมาเข้าตารางข้อมูลดิบและนำไปวิเคราะห์ทางสถิติดังนี้

4.1.1 นำแบบสอบถามที่ได้มาแจกแจงความถี่

4.1.2 นำข้อมูลที่ได้มาหาค่าร้อยละ โดยใช้สูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{X}{N} \times 100$$

กำหนดให้ X = จำนวนความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถาม

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

4.2 ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 แสดงสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวนคน (N = 29)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	25	86.21
หญิง	4	13.79
2. อายุ (ปี)		
27 - 31	5	17.24
32 - 36	11	37.93
37 - 41	10	34.48
42 - 46	2	6.90
47 - 51	1	3.45
3. ศาสนา		
พุทธ	27	93.11
อิสลาม	2	6.90
4. สถานภาพสมรส		
โสด	4	13.79
สมรส	25	86.21
5. อายุราชการ (ปี)		
1 - 5	4	13.80
6 - 10	7	24.14
11 - 15	12	41.37
16 - 20	4	13.80
21 - 25	2	6.90

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน (N = 29)	ร้อยละ
จำนวนนักเรียนในแต่ละห้องที่สอน (ความถี่)		-
น้อยกว่า 20 คน	12	-
20 - 25 คน	31	-
26 - 30 คน	22	-
31 - 35 คน	8	-
36 - 40 คน	18	-
41 - 45 คน	7	-
46 - 50 คน	3	-
11. วิชาที่เคยสอนในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา		
วิชาที่เคยสอนในระดับม. ต้น (ความถี่)	46	-
กลุ่มวิชาด้านพืช	23	-
กลุ่มวิชาด้านสัตว์	14	-
กลุ่มวิชาด้านประมง	3	-
กลุ่มวิชาอื่น ๆ ที่ไม่ใช่วิชาเกษตร	16	-
วิชาที่เคยสอนในระดับม. ปลาย (ความถี่)	11	-
กลุ่มวิชาด้านพืช	10	-
กลุ่มวิชาด้านสัตว์	1	-
ไม่เคยสอนวิชาใดเลย	8	-
12. วิชาที่สอนปัจจุบันกับวิชาที่เคยสอน		
ซ้ำ	28	96.55
ไม่ซ้ำ	1	3.45

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน (N = 29)	ร้อยละ
13. เหตุผลที่สอนวิชาอื่นนอกเหนือวิชาเกษตร		
จำนวนครูสอนวิชาอื่นไม่พอ	21	72.41
มีความสามารถในการสอนวิชานั้นเป็นอย่างดี	5	17.24
โรงเรียนเปิดสอนวิชาเกษตรน้อย	2	6.90
มีครูเกษตรหลายคน	1	3.45
14. จำนวนคาบ/สัปดาห์ที่เคยสอนในรอบ 3 ปี		
จำนวนคาบ/สัปดาห์ที่สอนโดยเฉลี่ย		
ต่ำกว่า 15	1	3.45
16 - 18	7	24.13
19 - 20	10	34.48
21 - 22	4	13.79
23 - 24	4	13.79
มากกว่า 24	1	3.45
ภาคเรียนที่มีคาบสอน/สัปดาห์มากที่สุด		
20 - 23	12	41.37
24 - 27	13	44.82
28 - 31	3	10.34
32 - 35	1	3.45
ภาคเรียนที่มีคาบสอน/สัปดาห์น้อยที่สุด		
ต่ำกว่า 14	1	3.45
14 - 16	12	41.37
17 - 18	10	34.48
19 - 20	3	10.34
21 - 22	3	10.34

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน (N = 29)	ร้อยละ
15. จำนวนคาบที่ท่านสอน/สัปดาห์		
มากเกินไป	4	13.79
ค่อนข้างมาก	10	34.48
เหมาะสมแล้ว	15	51.72
16. การฝึกอบรมด้านการสอน		
ไม่เคย	16	51.20
เคย (ความถี่)	13	44.80
จัดสอน	1	-
การเขียนโครงการ	1	-
การจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับ	2	-
หลักสูตรที่ปรับปรุง		
การพัฒนาการเรียนการสอน	1	-
การเพาะเห็ด	1	-
การทำแผนการสอน	2	-
โครงการ มพ.ช.	1	-
เทคนิคการสอนแบบประเมินผล	1	-
เคย ไม่ระบุชื่อเรื่อง	3	-
17. ครั้งสุดท้ายที่เคยได้รับการอบรม (ความถี่)		
ไม่ถึง 1 ปี	2	-
1 ปี	3	-
2 ปี	5	-
3 ปี	3	-
4 ปี	1	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน (N = 29)	ร้อยละ
5 ปี	5	-
เกิน 5 ปี	7	-
18. ประสบการณ์ด้านการฝึกอบรมด้านการ เกษตรที่ผ่านมา		
เคย (ความถี่)	18	62.07
-การเลี้ยงผึ้งโพรงไทย	1	-
-การเพาะเห็ด	3	-
-การผสมเทียมปลาดุก	1	-
-การเพาะสัตว์น้ำ	1	-
-การสอนวิชางานเกษตร ง 101, ง 104, ง 305 ม.ต้น	1	-
-เทคโนโลยีใหม่ ๆ	1	-
-การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	1	-
-การจัดสวน	2	-
-การพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร	1	-
-การเขียนโครงการ	1	-
-การปักชำ	1	-
-การผลิตสุกรในประเทศไทย	2	-
-การแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร	1	-
ไม่เคย	11	37.93

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน (N = 29)	ร้อยละ
19. หลักในการกำหนดเนื้อหาและ กิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชา(ความถี่) จัดเตรียมเอง โดยการวิเคราะห์หลักสูตร และรวบรวมเนื้อหาจากแหล่งต่าง ๆ	23	-
ใช้เนื้อหาตามคู่มือแนวการสอนแนะนำ	12	-
สอนเนื้อหาตามหนังสือ	5	-

จากตารางที่ 1 สถานภาพทั่วไปของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดตรัง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 86.21 เป็นเพศหญิงร้อยละ 13.79 อายุส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 32-36 ปีร้อยละ 37.93 รองลงมาคือ อายุระหว่าง 37-41 ปี ร้อยละ 34.48 ช่วงระหว่าง 27-31 ปีร้อยละ 17.24 ช่วงระหว่าง 42-46 ปี ร้อยละ 6.90 และอายุระหว่าง 47-51 ปีร้อยละ 3.45 นอกจากนี้พบว่าส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธร้อยละ 93.11 และศาสนาอิสลามร้อยละ 6.90 สถานภาพการสมรสส่วนใหญ่ร้อยละ 86.21 ที่สมรสแล้ว และอีกร้อยละ 13.79 ยังเป็นโสด

อายุราชการส่วนใหญ่ 11-15 ปี ร้อยละ 86.20 รองลงมาคือ ช่วง 6-10 ปี ร้อยละ 20.14 ระหว่าง 1-5 ปี ร้อยละ 13.80 ระหว่าง 16-20 ปี ร้อยละ 13.80 และระหว่าง 21-25 ปีร้อยละ 6.90 จบระดับการศึกษาปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 86.20 และสาขาวิชาเอกที่จบพบว่าส่วนใหญ่จบ คบ. เกษตรศาสตร์ รองลงมาคือ วท.บ สัตวบาล น้อยที่สุด คือ คบ. บริหาร ตำแหน่งในปัจจุบันเป็นอาจารย์ 2 ร้อยละ 51.70 และเป็นอาจารย์ 1 ร้อยละ 48.30 ประสบการณ์การสอนมาแล้ว 10-12 และ 13-15 ปี ร้อยละ 27.60 รองลงมาคือ 4-6 ปี และมากกว่า 15 ปี ร้อยละ 17.24 และน้อยที่สุด 7-9 ปี ร้อยละ 10.34 นอกเหนือจากการสอนปัจจุบันเป็นครูประจำชั้นส่วนใหญ่ร้อยละ 37.93 รองลงมาคือแนะแนว และธุรการร้อยละ 10.34

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และ 3.45 ตามลำดับ แต่จากตารางจะเห็นว่าอีกร้อยละ 48.30 เป็นอื่น ๆ ที่ไม่ระบุไว้ เช่น งานปกครอง หัวหน้าหมวด เป็นต้น

จำนวนคาบสอนต่อสัปดาห์ในภาคเรียนนี้ ส่วนใหญ่อยู่ระหว่างระหว่าง 17-18 คาบ คิดเป็นร้อยละ 34.48 รองลงมาคือ ระหว่าง 21-22 คาบ คิดเป็นร้อยละ 27.6 และน้อยที่สุดคือสอนมากกว่า 22 คาบ ร้อยละ 3.45 ส่วนวิชาที่สอนจะแบ่งเป็นวิชาที่สอนในระดับม.ต้น และระดับ ม. ปลาย กลุ่มที่มีการสอนมากที่สุดเป็นกลุ่มวิชาด้านพีช รองลงมาคือกลุ่มวิชาด้านสัตว์ และน้อยที่สุดเป็นกลุ่มประมงใน ม.ปลาย กลุ่มที่มีการสอนมากที่สุด คือ กลุ่มวิชาด้านพีช รองลงมาคือกลุ่มประมง ในส่วนของจำนวนนักเรียนที่สอนในแต่ละห้องส่วนใหญ่ในช่วงมากกว่า 50 คน รองลงมาคือ ช่วง 20-25 คน และน้อยที่สุดคือ ช่วง 41-45 คน

ในรอบ 3 ปีที่ผ่านมาส่วนใหญ่จะมีวิชาสอนในระดับม.ต้น มากกว่า ม.ปลาย กลุ่มวิชาที่สอนส่วนใหญ่ก็เป็นกลุ่มวิชาด้านพีช รองลงมาก็เป็นกลุ่มวิชาด้านสัตว์ วิชาที่สอนครู-อาจารย์ส่วนใหญ่จะสอนซ้ำกันทุกปี คิดเป็นร้อยละ 96.55 และมีที่สอนไม่ซ้ำร้อยละ 3.45 สาเหตุที่สอนวิชาอื่นนอกเหนือวิชาเกษตรเพราะส่วนใหญ่ครูสอนวิชาอื่นไม่มีพอ รองลงมาคือ มีความสามารถในการสอนวิชาอื่นอย่างดี และน้อยที่สุดคือ ครูเกษตรมีหลายคน

ในรอบ 3 ปีที่ผ่านมาจำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์เฉลี่ยแล้ว ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 19-20 คาบ ร้อยละ 34.48 รองลงมาคือ ช่วง 16-18 คาบ ร้อยละ 24.13 และน้อยที่สุดคือมากกว่า 24 คาบ ร้อยละ 3.45 ในแต่ละภาคเรียนเคยมีคาบสอนต่อสัปดาห์มากที่สุดอยู่ในช่วง 24.27 ร้อยละ 44.82 รองลงมาคือ 20-23, 28-31 และ 32-35 คิดเป็นร้อยละ 41.37, 10.34 และ 3.45 ตามลำดับ ส่วนจำนวนคาบต่อสัปดาห์ที่เคยสอนน้อยที่สุดอยู่ระหว่าง 14-16 ร้อยละ 41.37 ช่วง 17-18 ร้อยละ 34.48 ช่วง 19-21, 21-22 ร้อยละ 10.34 ยังมีที่ต่ำกว่า 14 คาบอีกร้อยละ 3.45 จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์ส่วนใหญ่เห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว ร้อยละ 51.72 รองลงมาคือ ค่อนข้างมากและมากเกินไปร้อยละ 34.48 และ 13.79 ตามลำดับ

การฝึกอบรมด้านการสอนส่วนใหญ่ร้อยละ 51.20 ไม่เคยได้รับการฝึกอบรมและอีกร้อยละ 44.80 เคยได้รับการฝึกอบรม เรื่องที่เคยฝึกส่วนใหญ่เป็นเรื่องการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับหลักสูตรที่ปรับปรุง รองลงมาคือ เรื่องการทำแผนการสอนและน้อยที่สุดคือ เทคนิคการสอนและการประเมินผล ครั้งสุดท้ายที่เคยเข้ารับการฝึกส่วนใหญ่เกิน 5 ปี รองลงมาคือ 2 และ 5 ปี และที่น้อยที่สุดคือ 4 ปี การฝึกอบรมด้านการเกษตรมีผู้ไม่เคยเข้ารับการอบรมคิดเป็นร้อยละ 37.93 และเคยรับการอบรม คิดเป็นร้อยละ 62.07 เรื่องที่ฝึกส่วนใหญ่เป็นเรื่องการเพาะเห็ด รองลงมาคือ การจัดสวนและน้อยที่สุดคือ การปักไข่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ส่วนใหญ่จัดเตรียมเองโดยวิเคราะห์หลักสูตรและรวบรวมเนื้อหาจากแหล่งต่าง ๆ รongลงมาคือ ใช้เนื้อหาตามคู่มือแนวการสอนแนะนำ และน้อยที่สุดคือ สอนเนื้อหาตามหนังสือ

ตารางที่ 2 แสดงสภาพทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

รายการ	จำนวนคน (N = 29)	ร้อยละ
1. การดำเนินการของ โรงเรียนในการคัดเลือกนักเรียนให้เรียนวิชาเกษตร (ความถี่)		
โรงเรียนกำหนดรายวิชาที่จะเปิดสอนแล้วให้นักเรียนเลือก	26	-
โรงเรียนกำหนดรายวิชาแล้วแบ่งนักเรียนตามความเหมาะสม	6	-
2. ความตั้งใจเรียนของนักเรียนต่อวิชาเกษตร		
ตั้งใจมาก	2	6.90
ตั้งใจแต่ไม่ค่อยมาก	17	58.62
ไม่ค่อยตั้งใจ	7	24.14
ไม่ตั้งใจเลย	3	10.34
3. ความเหมาะสมของกลุ่มนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตร		
กลุ่มขนาดใหญ่มากเกินไป		
ประมาณ 50 คน	3	10.34
ประมาณ 40 คน	2	6.90
ประมาณ 85 คน	1	3.45
กลุ่มค่อนข้างใหญ่		
ประมาณ 40 คน	6	20.69

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน (N = 29)	ร้อยละ
ประมาณ 30 คน	2	6.90
ประมาณ 38 คน	1	3.45
ประมาณ 35 คน	1	3.45
ประมาณ 41 คน	1	3.45
ขนาดเหมาะสมดีแล้ว		
ประมาณ 21 คน	3	10.34
ประมาณ 25 คน	5	17.24
ประมาณ 30 คน	1	3.45
ประมาณ 20 คน	2	6.90
ประมาณ 15 คน	1	3.45
4. ขนาดที่เหมาะสมของกลุ่มผู้เรียนวิชา เกษตรซึ่งมีภาคปฏิบัติด้วย		
ไม่เกินกลุ่มละ 20 คน	20	68.97
กลุ่มละ 20-30 คน	7	24.14
กลุ่มละ 30-40 คน	2	6.90
5. ห้องเรียนเฉพาะวิชาเกษตร		
มี	18	62.07
ไม่มี (ความถี่)	11	37.93
แปลงปฏิบัติงาน	1	-
ไม่แน่นอน	3	-
นอกห้องเรียน	1	-
ห้องเรียนทั่วไป	2	-
บ้านพักครู	1	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน (N = 29)	ร้อยละ
ไต้ต้น ไม้	2	-
ไม้ระบุง	1	-
6. การจัดพื้นที่หรือสถานที่สำหรับสอน ภาคปฏิบัติของ โรงเรียน จัดให้	27	93.10
ไม่จัดให้ (สาเหตุ) พื้นที่น้อย	2	6.90
7. วิชาที่มีพื้นที่ปฏิบัติงานและปริมาณพื้นที่ที่ใช้ฝึก วิชาที่มีเนื้อที่ให้ (ความถี่)		
การเพาะเห็ด	7	-
งานเกษตรพื้นฐาน	6	-
ไก่เนื้อ	5	-
ไม้ประดับ	5	-
การปลูกผักทั่วไป	4	-
ปลาน้ำจืด	4	-
ไม้ดอก	3	-
การปลูกผัก	3	-
ผักสวนครัว	3	-
การจัดสวน	3	-
ไม้ผลเศรษฐกิจ	1	-
โครงการงาน	1	-
เรือนเพาะชำ	1	-
ไม้กระถาง	1	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน (N = 29)	ร้อยละ
การทำสวนผัก	1	-
ไม้ผลล้มลุก	1	1.92
พืชไร่เศรษฐกิจ	1	1.92
จำนวนพื้นที่ที่โรงเรียนจัดให้ (ความถี่)		
น้อยกว่า 1 ไร่	4	-
1 - 3 ไร่	26	-
4 - 6 ไร่	4	-
7 - 9 ไร่	1	-
มากกว่า 9 ไร่	1	-
น้อยกว่า 2 งาน	1	-
2 - 4 งาน	2	-
10 - 20 ตารางเมตร	2	-
21 - 30 ตารางเมตร	3	-
มากกว่า 30 ตารางเมตร	7	-
ไม่ระบุพื้นที่และวิชาที่สอน	2	-
8. วิธีการเตรียมการสอน (ความถี่)		
ทำแผนการสอนล่วงหน้าตลอดภาคเรียน และทำแผนการสอนเป็นรายคาบ	14	-
ทำแผนการสอนตามเนื้อหาในหนังสือเรียน	16	-
9. การปฏิบัติการจัดซื้อวัสดุฝึกวิชาเกษตร (ความถี่)		
ขอซื้อได้ตลอดปีโดยใช้เงินบำรุงการศึกษา	6	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน (N = 29)	ร้อยละ
ทำโครงการเสนอตามปีงบประมาณ/ปีการศึกษาเพื่อขออนุมัติผู้บริหารโรงเรียนก่อน	25	-
ใช้เงินรายได้หมุนเวียนในหมวดวิชา	5	-
เก็บเงินจากนักเรียนแล้วแบ่งผลผลิตคืนนักเรียน	4	-

จากตารางที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร พบว่า การดำเนินการของโรงเรียน ในการคัดเลือกนักเรียนให้เรียนวิชาเกษตรส่วนใหญ่โรงเรียนจะกำหนดรายวิชาที่เปิดสอนแล้วให้นักเรียนเลือก รองลงมาคือ โรงเรียนจะกำหนดรายวิชาแล้วแบ่งนักเรียนตามความเหมาะสม การเรียนวิชาเกษตรส่วนใหญ่นักเรียนจะตั้งใจเรียนแต่ไม่มาก คิดเป็นร้อยละ 85.62 รองลงมาคือ ไม่ค่อยตั้งใจเรียน ร้อยละ 24.14 ไม่ตั้งใจเรียนเลย ร้อยละ 10.34 ตั้งใจเรียนมาก ร้อยละ 3.45 ความเหมาะสมของกลุ่มนักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นกลุ่มค่อนข้างใหญ่ (ประมาณ 40 คน) ร้อยละ 20.69 และค่อนข้างใหญ่ (ประมาณ 30 คน) ร้อยละ 6.90 อีก ร้อยละ 17.24 เห็นว่าเหมาะสมดีแล้วประมาณ 30 คน และเหมาะสมดีแล้ว (ประมาณ 25 คน) ร้อยละ 10.34 ขนาดที่ร้อยละ 10.34 และ 6.90 เห็นว่ากลุ่มใหญ่เกินไป (ประมาณกลุ่มละ 50 และ 40 คน) ตามลำดับ ส่วนขนาดที่เหมาะสมของกลุ่มผู้เรียน ซึ่งมีภาคปฏิบัติด้วยส่วนใหญ่เห็นว่าการกลุ่มละไม่เกิน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 68.97 กลุ่มละ 20-30 คน ร้อยละ 24.14 และกลุ่มละ 30-40 คน ร้อยละ 6.90

โรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 62.07 มีห้องเรียนวิชาเกษตรเฉพาะและอีกร้อยละ 37.93 ไม่มี ซึ่งในจำนวนนี้ส่วนใหญ่จะไม่มีสถานที่เรียนที่แน่นอน รองลงมาคือ เรียนห้องเรียนทั่วไปและน้อยที่สุดคือ เรียน ใต้ต้นไม้ พื้นที่หรือสถานที่ฝึกปฏิบัติส่วนใหญ่ร้อยละ 93.10 โรงเรียนจะจัดให้ส่วนที่ไม่จัดให้เพราะพื้นที่น้อย ร้อยละ 6.90 วิชาที่มีพื้นที่ปฏิบัติงาน ได้แก่ วิชาการเพาะเห็ด รองลงมาคือ งานพื้นฐาน และน้อยที่สุดคือ โครงการงาน จำนวนพื้นที่ที่จัดให้ส่วนใหญ่ขนาด 1-3 ไร่ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่เป็นงานส่วนใหญ่ 2-4 งาน และที่เป็นตารางเมตร ส่วนใหญ่มากกว่า 30 ตารางเมตร

การเตรียมการสอนครู-อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร้อยละ 51.61 ทำแผนการสอนตามเนื้อหาในหนังสือเรียน และร้อยละ 45.16 ทำแผนการสอนล่วงหน้าตลอดภาคเรียน และทำแผนการสอนเป็นรายคาบ และอื่น ๆ ร้อยละ 3.22 การปฏิบัติการจัดซื้อวัสดุฝึก วิชาเกษตรส่วนใหญ่ ทำโครงการเสนอตามปีงบประมาณ/ปีการศึกษา เพื่อขออนุมัติผู้บริหารโรงเรียนก่อน รองลงมาคือ ขอซื้อได้ตลอดทั้งปี โดยใช้เงินบำรุงการศึกษาใช้วิธีเก็บจากนักเรียน แล้วแบ่งผลผลิตคืนนักเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.1 แสดงความสำคัญของสาเหตุที่มีผลต่อความสนใจเรียนวิชาเกษตรของนักเรียน

รายการ	จำนวนคนที่เลือก				
	อันดับที่				
	1	2	3	4	5
ความสำคัญของสาเหตุที่มีผลต่อความสนใจวิชาเกษตรของนักเรียน					
การสนับสนุนวิชาเกษตรของผู้บริหาร	9	7	3	1	-
ความพร้อมด้านอุปกรณ์อาคารสถานที่	9	7	2	3	4
ความพร้อมของครูผู้สอน (จำนวนเพียงพอ)	2	4	8	3	2
วิธีสอนของครูเกษตร	1	3	8	7	2
บุคลิกภาพของครูเกษตร	2	2	-	3	3
สภาพของท้องถิ่น	1	3	1	3	5
ผลงานด้านเกษตรของโรงเรียน	4	2	1	3	4
นักเรียนรุ่นก่อน ๆ	-	-	3	-	2
ความมุ่งหวังในการเรียนต่อของนักเรียน	-	1	1	3	2
ความสนใจของประชาชนและผู้ปกครอง	-	-	2	1	3
ความร่วมมือและเจตคติของบุคคลอื่น ๆ ในโรงเรียน	-	-	-	1	1

จากตารางที่ 2.1 สาเหตุสำคัญที่มีผลต่อความสนใจเรียนวิชาเกษตรของนักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่า การสนับสนุนวิชาเกษตรของผู้บริหารและความพร้อมด้านอุปกรณ์ อาคารสถานที่ มาเป็นอันดับที่ 1 และ 2 อันดับที่ 3 เห็นว่าควรเป็นความพร้อมของครูผู้สอนและวิธีการสอนของเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ครูเกษตร ในขณะที่เดียวกันก็เห็นว่าวิธีการสอนของครูเกษตรควรอยู่ในอันดับที่ 4 และสภาพของห้องถิ่นเป็นอันดับที่ 5

ตารางที่ 3 แสดงปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

รายการ	จำนวนคน (N = 29)	ร้อยละ
1. ปัญหาที่เคยประสบด้านสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน วิชาเกษตร		
พื้นที่น้อย, ที่มีอยู่ดินขาดความอุดมสมบูรณ์	17	58.6
ขาดห้องปฏิบัติงานและวัสดุอุปกรณ์	1	3.45
ไม่มีคนงานประจำคุม	1	3.45
ไม่มีห้องเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ, เรือนเพาะชำ	1	3.45
ไม่มีพื้นที่ฝึกปฏิบัติ	2	6.90
ขาดแหล่งน้ำ, อาคารเรียน, ไฟฟ้า,		
ปัญหาศาสนา	1	3.45
โรงเรือนเลี้ยงสัตว์อยู่ไกลเกินไป	1	3.45
โจรผู้ร้าย	1	3.45
ไม่มีปัญหา	4	13.8
2. ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหาวิชา		
ไม่มี	23	79.31
มี (ความถี่)	6	20.68
เป็นเนื้อหาวิชาเลือกเสรี	1	-
ตำราเรียนไม่มี	3	-
แยกแยะความยากง่ายของเนื้อหา	2	-
ไม่สมบูรณ์		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน (N = 29)	ร้อยละ
3. ปัญหาด้านการจัดหาวัสดุฝึกวิชาเกษตร		
ไม่มี	14	48.28
มี (ความถี่)	15	51.72
อาจารย์ที่สอนต้องซื้อเอง	1	-
หาซื้อได้ยาก	6	-
ไม่มีงบประมาณ	1	-
การเบิกจ่ายยุ่งยาก	2	-
วัสดุมีน้อย	4	-
ไม่มีวัสดุให้ฝึกเลย	1	-
4. ปัญหาที่พบในการใช้และอุปกรณ์ตามที่ระบุ (ความถี่)		
โรงเรียนไม่เคยมีสื่อชนิดนี้มาก่อน	11	-
มีแต่จำนวนไม่เพียงพอ	10	-
โรงเรียนขาดงบประมาณสำหรับจัดซื้อ	8	-
มีสื่อและอุปกรณ์แต่ขั้นตอนการเบิกใช้ ยุ่งยาก	4	-
สื่อและอุปกรณ์ที่มีมักจะสูญหายบ่อย ๆ เพราะไม่มีอาคารสถานที่เก็บให้ ปลอดภัย	8	-

จากตารางที่ 3 ปัญหาที่เคยประสบด้านสถานที่ปฏิบัติงานวิชาเกษตรส่วนใหญ่พื้นที่น้อย และที่มึความอุดมสมบูรณ์ ร้อยละ 58.6 ไม่มีพื้นที่ฝึกปฏิบัติ ร้อยละ 6.90 และไม่มีปัญหา ร้อยละ 13.80 ปัญหาการกำหนดเนื้อหาไม่มีปัญหา ร้อยละ 79.3 ที่มีเพราะตำราไม่มี รองลงมาคือ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แยกแยะความยากง่ายของเนื้อหาไม่สมบูรณ์ และน้อยที่สุดเป็นเนื้อหาวิชาเลือกเสรี ปัญหาด้านการจัดทำวัสดุฝึกส่วนใหญ่ ร้อยละ 48.28 ไม่มีปัญหา ส่วนที่มีปัญหาคือหาซื้อยาก รองลงมาคือ วัสดุมีน้อย และน้อยที่สุดคือ ไม่มีวัสดุน้อยฝึกเลย ปัญหาที่พบในการใช้อุปกรณ์ส่วนใหญ่โรงเรียนไม่เคยมีสื่อใช้มาก่อน รองลงมาคือ มีแต่จำนวนไม่เพียงพอ และน้อยที่สุดคือ ขั้นตอนเบิกจ่ายยุ่งยาก

ตารางที่ 4 แสดงความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร

รายการ	จำนวนคน (N = 29)	ร้อยละ
1. ความต้องการด้านการปรับปรุงตนเอง เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร		
ต้องการ (ความถี่)		
ความรู้และทักษะในด้านการสอน	17	-
ความรู้และทักษะทางการเกษตร	26	-
พัฒนาด้านบุคลิกภาพ	12	-
อื่น ๆ		
- เทคนิคการสอนสมัยใหม่	2	-
- เทคโนโลยีการสอน	1	-
2. ความต้องการด้านการฝึกอบรมด้านการสอน		
ไม่ต้องการ	1	3.45
ต้องการ (ความถี่)	28	96.55
เทคนิควิธีสอน	17	-
การวัดและประเมินผลการเรียน	11	-
การทำแผนการสอน	14	-
การวิเคราะห์หลักสูตร	15	-
การใช้และการผลิตสื่อการสอน	25	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน (N = 29)	ร้อยละ
จิตวิทยาเด็กวัยรุ่น	8	-
การผลิตชุดการสอนด้วยตนเอง	1	-
3. ความต้องการด้านการฝึกอบรมความรู้ทักษะ ทางการเกษตร		
ไม่ต้องการ	4	13.8
ต้องการ (ความถี่)	25	86.20
การแปรรูปผลิตภัณฑ์	3	-
การทำไม้ตัดไม้แคะ	1	-
การวิเคราะห์อาหารสัตว์	1	-
ความก้าวหน้าทางด้านอุตสาหกรรม	1	-
การเลี้ยงสัตว์		
การปลูกและการขยายพันธุ์พืชสมัยใหม่	2	-
การเลี้ยงสัตว์แบบการค้าสมัยใหม่	2	-
การจัดสวน	6	-
การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ	4	-
การเลี้ยงกุ้งกุลาดำ	2	-
เทคนิคการเกษตรแผนใหม่	3	-
การสกัดจากพืช	1	-
การเพาะเห็ด	1	-
การเลี้ยงสัตว์น้ำ	1	-
การขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ	2	-
การปลูกและขยายพันธุ์ไม้กระถาง	1	-
การดำเนินการสำหรับธุรกิจขนาดย่อม	1	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน (N = 29)	ร้อยละ
การจัดการฟาร์ม	1	-
เทคนิคการผลิตพืช	1	-
การผสมเทียมในสัตว์	2	-
ต้องการ แต่ไม่ระบุชื่อเรื่อง	2	-
4. ความต้องการด้านการปรับปรุงบุคลิกภาพของครู (ความถนัด)		
การพูด	21	46.67
การแต่งกาย	4	8.89
กริยาท่าทาง	4	8.89
มนุษยสัมพันธ์	9	20
ความกระตือรือร้น	5	11.11
5. สื่อและอุปกรณ์ที่มีความต้องการมากที่สุด		
อุปกรณ์การเรียนการสอนเกี่ยวกับวิชา	1	3.45
การเพาะเห็ด		
- รถไปรับพื้นที่	1	3.45
- วิทยุไอพ้อมเครื่องฉาย	7	24.14
- วิทยุไอและสไลด์	4	13.8
แผนภาพและแผนภูมิที่เกี่ยวกับการเกษตร	2	6.9
ที่สมบูรณ์		
- เครื่องมืออุปกรณ์ของจริง	8	27.57
- หนังสือคู่มือแผนการสอนตำราใหม่ ๆ	1	3.45
- เครื่องมือเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ	1	3.45
- เครื่องฉายแผ่นใส	1	3.45

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน (N = 29)	ร้อยละ
- อุปกรณ์การเลี้ยงสัตว์	2	6.9
- เรือนเพาะชำและอุปกรณ์การ ขยายพันธุ์	1	3.45
6. ความต้องการศึกษาดำ เนินการ		
ไม่ต้องการ	9	31.03
ต้องการ (ความถี่)	20	68.97
ปริญญาตรี สาขา		-
สัตวบาล	1	-
พืชศาสตร์	2	-
การจัดการฟาร์ม	1	-
ปริญญาโท สาขา		
อุตสาหกรรมเกษตร	1	-
ศึกษาศาสตร์บริหารการศึกษา	3	-
ชีววิทยา	1	-
มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	1	-
พืชสวน	1	-
เทคโนโลยีการศึกษา	2	-
จุลชีววิทยา	1	-
ส่งเสริม	1	-
เทคโนโลยีอาหาร	1	-
การผลิตสัตว์	2	-
โภชนศาสตร์สัตว์	1	-
ไม่ระบุสาขา	1	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน (N = 29)	ร้อยละ
7. ความต้องการความช่วยเหลือจากศึกษา		
นิเทศก์		
เชิญวิทยากรให้ความรู้และแนวทางใน การดำเนินงานกิจการ	3	10.34
แนะนำวิธีการเขียนบันทึกการสอน และแผนการสอน	3	10.34
แนะนำแหล่งยืมสื่อและอุปกรณ์	5	17.24
ผลิตสื่อการเรียนการสอนใช้ในวิชา	3	10.34
เกษตรจัดหาคู่มือสื่อและอุปกรณ์มา	2	6.9
เผยแพร่แนะนำและแลกเปลี่ยน	2	6.9
ความคิดเห็นต่อการสอนวิชา เกษตร		
ควรจัดภาคครูเกษตรไปตุงานใหม่ ๆ และฝึกอบรมครูเกษตรบ้าง	2	6.9
ต้องการให้มาดูความเป็นอยู่บ้าง ไม่ใช่นั่งแต่เก้าอี้	1	3.45
ไม่ต้องการความช่วยเหลือมาก ช่วยอะไรไม่ได้	8	27.59
8. ความต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนด้าน		
การสอนวิชาเกษตร		
สนับสนุนเงินทุนและงบประมาณ ทุกด้านที่มีผลต่อการเรียนการสอนวิชา	13	44.88
เกษตร	3	10.34

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน (N = 29)	ร้อยละ
การทำงานและการเรียนต่อ	1	3.45
จัดซื้อเทคโนโลยีใหม่ ๆ ให้งาน	1	3.45
ให้ความสำคัญกับวิชาเกษตรบ้างและ ขอให้เข้าใจกับสภาพการจัดการ เรียนการสอน	7	24.14
เครื่องมือและอุปกรณ์	2	6.9
การทำงานและความคิดริเริ่ม	1	3.45
ให้เวลากับครูเกษตรบ้าง	1	3.45

จากตารางที่ 4 ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร การปรับปรุงตนเองส่วนใหญ่เห็นว่า ควรปรับปรุงความรู้และทักษะทางการเกษตร รองลงมาเป็นความรู้และทักษะในด้านการสอน และน้อยที่สุดคือ การพัฒนาบุคลิกภาพ อื่น ๆ ได้แก่ เทคนิคการสอนสมัยใหม่ และเทคโนโลยีการสอน การฝึกอบรมด้านการสอนส่วนใหญ่ต้องการอบรมการใช้ และผลิตสื่อการสอน รองลงมาคือ เทคนิคและวิธีสอน น้อยที่สุดเป็นการผลิตชุดการสอนด้วยตนเอง ซึ่งความต้องการทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 96.55 ไม่ต้องการฝึกอบรม ร้อยละ 3.45

การฝึกอบรมทักษะทางการเกษตรส่วนใหญ่ต้องการฝึกการจัดสวน รองลงมาคือการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ น้อยที่สุดคือ การวิเคราะห์อาหารสัตว์ ซึ่งผู้ที่ต้องการฝึกอบรมคิดเป็นร้อยละ 86.20 และยังมีที่ไม่ต้องการฝึกร้อยละ 13.80 ด้านการปรับปรุงบุคลิกภาพส่วนใหญ่ต้องการปรับปรุงการพูด รองลงมาคือ มนุษยสัมพันธ์ ความกระตือรือร้น และน้อยที่สุดคือ กิริยาท่าทาง สื่อที่ต้องการมากที่สุดส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นเครื่องมือและอุปกรณ์ของจริงร้อยละ 27.57 รองลงมาคือ วิดีโอพร้อมเครื่องฉายร้อยละ 24.14 วิดีโอและสไลด์ร้อยละ 13.8 อุปกรณ์การเลี้ยงสัตว์ร้อยละ 6.90 ผ่านภาพและแผนภูมิที่เกี่ยวกับการเกษตรที่สมบูรณ์ร้อยละ 6.90 และอื่น ๆ อีกร้อยละ 3.45

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาต่อระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่เป็นสาขาพืชศาสตร์ ปริญญาโทส่วนใหญ่สาขาการศึกษา-ศาสตร์บริหารการศึกษา รองลงมาคือ เทคโนโลยีการศึกษาและการผลิตสัตว์ น้อยที่สุดคือ ชีววิทยา ซึ่งผู้ต้องการศึกษาต่อคิดเป็นร้อยละ 68.97 ไม่ต้องการศึกษาต่อร้อยละ 31.03 ต้องการความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ ไม่ต้องการความช่วยเหลือร้อยละ 27.59 ที่ต้องการความช่วยเหลือเรื่องแนะนำแหล่งยืมสื่อและอุปกรณ์ร้อยละ 17.04 เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ร้อยละ 10.34 แนะนำการเขียนบันทึกและแผนการสอนร้อยละ 10.34 การผลิตสื่อการเรียนการสอน วิชาเกษตรร้อยละ 10.34 และด้านอื่นอีก (ดูรายละเอียดในตารางที่ 4) ความต้องการจากผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นว่าให้สนับสนุนเงินทุนและงบประมาณร้อยละ 44.88 ให้ความสำคัญกับวิชาเกษตรบ้าง และขอให้เข้าใจกับสภาพการจัดการเรียนการสอนร้อยละ 14.14 ทุกด้านที่มีผลต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตรร้อยละ 10.34 เครื่องมือและอุปกรณ์ร้อยละ 6.90 การทำงานและการเรียนต่อร้อยละ 3.45 จัดซื้อเทคโนโลยีใหม่ ๆ ให้บ้างร้อยละ 8.45 การทำงานและความคิดริเริ่มร้อยละ 3.45 ให้เวลากับครูเกษตรบ้าง ร้อยละ 3.45

ตารางที่ 5 แสดงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาเกษตร

รายการ	จำนวนคน (N = 29)	ร้อยละ
1. ครูเกษตรควรสอนสัปดาห์ละกี่คาบจึงจะมีประสิทธิภาพมากที่สุด		
12 - 14	2	6.9
15 - 17	10	34.48
18 - 20	17	58.62
2. การแก้ปัญหาที่โรงเรียนไม่จัดสถานที่ปฏิบัติงานเกษตรให้ (ความถี่)		
ฝึกปฏิบัติงานในกระดานดำและ เกษตรในภาชนะ	4	-
ให้นักเรียนกลับไปทำที่บ้าน	12	-
ใช้พื้นที่บริเวณอาคารเรียน	1	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน (N = 29)	ร้อยละ
หาที่ที่นักเรียนปฏิบัติงานได้สะดวก	2	-
ปลูกพืชโดยไม่ต้องใช้ดิน	1	-
ให้นักเรียนไปฝึกกับชาวบ้าน	2	-
สาธิตให้ดู	1	-
ใช้สไลด์แทนการสาธิต	1	-
โรงเรียนจัดที่ให้	5	-
3. ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่าย และอุปกรณ์		
มีห้องเรียน ห้องเก็บอุปกรณ์โดยเฉพาะ	3	10.35
นักเรียนนำมาจากบ้าน	4	13.8
จัดหาวัสดุอุปกรณ์เท่าที่ทำได้	3	10.35
กรมควรจัดซื้ออุปกรณ์ให้บ้าง	1	3.45
จัดระบบการเบิกจ่ายอุปกรณ์ใหม่	2	6.9
ปรับปรุงแผนงานของโรงเรียน	2	6.9
ให้นักเรียนผลัดกันทำ	1	3.45
ต้องมีสื่อแต่ละวิชา	1	3.45
ช่วยกันรักษาเครื่องมือหลังใช้แล้ว	1	3.45
โรงเรียนควรจัดซื้อให้ตามที่เสนอ	3	10.35
จัดเจ้าหน้าที่โดยเฉพาะ	2	6.9
ให้งบประมาณ	4	13.8
ไม่มีข้อเสนอแนะ	2	6.9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน (N = 29)	ร้อยละ
4. ความต้องการในการให้โรงเรียนแก้ปัญหาเกี่ยวกับห้องเรียนและสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน		
สนับสนุนด้านเงินทุนในการดำเนินการ	1	3.45
จัดให้มีห้องเรียนเพียงพอ	6	20.69
จัดให้มีห้องเรียนและห้องปฏิบัติการโดยเฉพาะ	6	20.69
ช่วยจัดระบบน้ำให้ดื่มและมีที่เก็บน้ำ	2	6.9
จัดหาพื้นที่ให้เพียงพอ	2	6.9
ร่วมมือกับเอกชนให้นักเรียนไปฝึกงาน	1	3.45
สร้างโรงเรียนเลี้ยงสัตว์ให้ 1 หลัง	1	3.45
นำเรื่องเสนอผู้อำนวยการและผู้ช่วย	1	3.45
ผู้อำนวยการ		
เข้าที่เอกชนหรือจัดซื้อที่ดินเพื่อการเกษตร	2	6.9
ไม่ต้องการให้ช่วยเหลือและแก้ไข	7	24.14
5. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนา		
การเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา		
เพื่อให้การเรียนการสอนวิชาเกษตรเกิดประ		
สิทธิภาพ อุปกรณ์เพียงพอต่อการปฏิบัติใน		
แต่ละวิชา ควรมีนักเรียนไม่เกิน 20 คน	2	6.9
ให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญของวิชาเกษตรและ		
ให้สนับสนุนการทำงาน การฝึกอบรม		
รวมทั้งงบประมาณบ้าง	14	48.28
การเรียนการสอนควรเน้นการเกษตรยุคใหม่		
เพื่อให้นักเรียนสนใจและเห็นความสำคัญ	4	13.8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน (N = 29)	ร้อยละ
การพัฒนาให้ตีได้ต้องดูแนว โนม์ ในอนาคตกับ การประกอบอาชีพในปัจจุบันตลาดแรงงาน ที่จะรับเข้าทำงาน	2	6.9
ควรให้นักเรียน ได้ปฏิบัติจริงและเลือกเรียนได้	2	6.9
ครูที่สอนต้องรู้อจริงและปฏิบัติได้	1	3.45
ให้โรงเรียนเปิดฟาร์มและให้นักเรียนเข้าไป ปฏิบัติแบบครบวงจร	1	3.45
ควรสนับสนุนส่งเสริมให้จริงจึงมากกว่านี้	3	10.35

จากตารางที่ 5 พบว่าความคิดเห็นของครูต่อคาบเรียนที่สอนต่อสัปดาห์ที่จะทำให้มีประสิทธิภาพมากที่สุดคือ ช่วงระหว่าง 18-20 ร้อยละ 58.62 รองลงมาคือ ช่วง 15-17 ร้อยละ 34.48 และช่วงและช่วง 12-14 ร้อยละ 6.9 การแก้ปัญหาที่โรงเรียนไม่จัดสถานที่ปฏิบัติงานให้ครูส่วนใหญ่ใช้วิธีให้นักเรียนกลับไปทำที่บ้าน รองลงมาคือ ฝึกในกระดานดำและเกษตรในภาชนะน้อยที่สุดคือ ครูสาธิตให้ดู

ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการใช้สื่อและอุปกรณ์ส่วนใหญ่เห็นว่าให้ช่วยได้งบประมาณร้อยละ 13.8 นักเรียนนำมาจากบ้านร้อยละ 13.8 หาวัสดุเท่าที่ทำได้ร้อยละ 10.35 มีห้องเรียนและเก็บอุปกรณ์โดยเฉพาะร้อยละ 10.35 โรงเรียนควรจัดซื้อให้ตามที่เสนอ ร้อยละ 10.35 จัดระบบเบิกจ่ายใหม่ ร้อยละ 6.90 ปรับปรุงแผนงานโรงเรียนร้อยละ 6.90 จัดเจ้าหน้าที่เฉพาะ ร้อยละ 6.90 ไม่มีข้อเสนอแนะร้อยละ 6.90 และอื่น ๆ อย่างละร้อยละ 3.45

ในการให้โรงเรียนช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับห้องเรียนและสถานที่ฝึกปฏิบัติงานส่วนใหญ่เห็นว่าไม่ต้องการให้ช่วยเหลือและแก้ไขร้อยละ 24.14 จัดให้มีห้องเรียนเพียงพอ ร้อยละ 20.69 จัดให้มีห้องเรียนและห้องปฏิบัติการโดยเฉพาะ ร้อยละ 20.69 ช่วยจัดระบบน้ำร้อยละ 6.9 จัดหาพื้นที่ให้เพียงพอ ร้อยละ 6.90 เช่าที่เอกชนหรือจัดซื้อที่ดินเพื่อการเกษตรร้อยละ 6.90 ที่เหลืออีกอย่างละร้อยละ 3.45

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ลงความเห็น
 ว่า ให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญของวิชาเกษตรและให้การสนับสนุนการทำงาน การฝึกอบรม งบประมาณบ้างร้อยละ 48.29 สนับสนุนให้จริงจังมากกว่านี้ร้อยละ 10.35 การสอนควรเน้นการ
 สอนเกษตรยุคใหม่ เพื่อให้เด็กเรียนสนใจและเห็นความสำคัญร้อยละ 13.8 ควรมีนักเรียนไม่เกิน
 ห้องละ 20 คน ร้อยละ 6.90 ต้องตลาดและแนวโน้มอาชีพในอนาคตร้อยละ 6.90 ควรให้นัก
 เรียนได้ปฏิบัติจริงและเลือกเรียนได้ร้อยละ 6.90 ครูที่สอนต้องรู้จริงและปฏิบัติได้ ร้อยละ 3.45
 และให้โรงเรียนเปิดฟาร์มและให้นักเรียนเข้าไปปฏิบัติได้ครบวงจรร้อยละ 3.45

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปและข้อเสนอแนะ

การทำวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดตรัง กลุ่มประชากรมี 17 โรงเรียน จำนวนครูเกษตร 29 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา ซึ่งมีทั้งที่เป็นปลายปิดและปลายเปิด

5.1 สรุปผลการวิจัย

ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดตรัง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 86.21 อายุ 32-36 ปี ร้อยละ 37.93 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 93.11 สมรสแล้ว ร้อยละ 86.21 อายุราชการส่วนใหญ่ 11-15 ปี ร้อยละ 41.37 จบระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 86.2 มีตำแหน่งเป็นอาจารย์ 2 ร้อยละ 51.7 ประสบการณ์ด้านการสอน 10-12 และ 13-15 ปี ร้อยละ 27.6 หน้าที่อื่นนอกจากการสอนคือ ครูประจำชั้น ร้อยละ 37.93 ภาคเรียนนี้ สอนสัปดาห์ละ 17-18 คาบ ร้อยละ 34.48 วิชาที่สอนม.ต้น เป็นกลุ่มวิชาด้านพืช และใน ม. ปลาย ก็เป็นกลุ่มวิชาด้านพืช จำนวนนักเรียนในห้องสอนอยู่ระหว่าง 20-25 คน ในรอบ 3 ปี เคยสอนกลุ่มวิชาด้านพืชของม.ต้น และกลุ่มวิชาด้านพืชของ ม.ปลาย เคยสอนวิชาซ้ำกับปัจจุบัน ร้อยละ 96.55 ที่ต้องสอนวิชาอื่นนอกเหนือวิชาเกษตร เพราะครูสอนวิชาอื่นไม่พอ ในรอบ 3 ปี สอนสัปดาห์ละ 19-20 คาบ ร้อยละ 34.48 ภาคเรียนที่สอนมากที่สุด 24-27 คาบ/สัปดาห์ ร้อยละ 44.82 ภาคเรียนที่สอนน้อยที่สุด 14-16 คาบ/สัปดาห์ ร้อยละ 41.37 จำนวนคาบที่สอน/สัปดาห์ เหมาะสมแล้ว ร้อยละ 51.72 ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่ ไม่เคยได้รับการฝึกอบรมด้านการสอน ร้อยละ 51.20 ครั้งสุดท้ายที่เคยได้รับการฝึกอบรมเกิน 5 ปี การฝึกอบรมด้านเกษตรส่วนใหญ่ไม่เคยอบรม ร้อยละ 37.93 และที่อบรมส่วนใหญ่เป็นวิชาการเพาะเห็ด ในการกำหนดเนื้อหา และกิจกรรม ส่วนใหญ่จะจัดเตรียมเอง โดยการวิเคราะห์หลักสูตรและรวบรวมเนื้อหาจากแหล่งต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การคัดเลือกนักเรียนวิชาเกษตรส่วนใหญ่ โรงเรียนกำหนดรายวิชาที่จะเปิดสอนแล้วให้นักเรียนเลือก นักเรียนส่วนใหญ่ตั้งใจเรียนแต่ไม่ค่อยมาก ร้อยละ 58.62 สาเหตุที่สำคัญต่อความสนใจวิชาเกษตรของนักเรียนอันดับ 1, 2 คือ การสนับสนุนวิชาเกษตรของผู้บริหารและความพร้อมด้านอุปกรณ์ อาคารสถานที่ ขนาดของกลุ่มนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรค่อนข้างใหญ่ ร้อยละ 20.69 ส่วนขนาดกลุ่มที่เหมาะสม ไม่เกินกลุ่มละ 20 คน ร้อยละ 68.97 โรงเรียนส่วนใหญ่มีห้องเรียนวิชาเกษตรโดยเฉพาะร้อยละ 62.07 สถานที่สำหรับสอนภาคปฏิบัติส่วนใหญ่โรงเรียนจัดให้ ร้อยละ 93.10 วิชาที่มีพื้นที่ปฏิบัติงานคือ การเพาะเห็ด จำนวนพื้นที่ที่โรงเรียนจัดให้แต่ละวิชาส่วนใหญ่ 1-3 ไร่ ครู-อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ทำแผนการสอนตามเนื้อหาในหนังสือเรียนร้อยละ 51.31 ในการซื้อวัสดุศึกษาเกษตร ส่วนใหญ่ทำโครงการเสนอตามปีงบประมาณ/ปีการศึกษา เพื่อขออนุมัติผู้บริหารโรงเรียนก่อน สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้มากที่สุดเป็นของจริง ที่ใช้เพราะนักเรียนนำไปปฏิบัติ ได้จริง

ปัญหาด้านพื้นที่ฝึกปฏิบัติงานส่วนใหญ่พื้นที่น้อย ที่มีดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ร้อยละ 58.6 การกำหนดเนื้อหาส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา ร้อยละ 79.31 การจัดหาวัสดุศึกษาเกษตรส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา ร้อยละ 48.29 ปัญหาที่พบในการใช้สื่อและอุปกรณ์ คือ โรงเรียนไม่เคยมีสื่อใช้มาก่อน

ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่ต้องการปรับปรุงความรู้และทักษะทางการเกษตร และต้องการฝึกอบรมด้านการสอน เรื่องการใช้และการผลิตสื่อการสอน ร้อยละ 30.12 ทักษะทางการเกษตรต้องการอบรม เรื่องการจัดสวน ด้านบุคลิกภาพต้องการปรับปรุง เรื่องการพูด สื่อและอุปกรณ์ที่ต้องการมากที่สุด เป็นเครื่องมืออุปกรณ์ของจริง ร้อยละ 27.57 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่ต้องการศึกษาต่อ ร้อยละ 31.03 และไม่ต้องการความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ ร้อยละ 27.59 แต่ต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนเงินทุนและงบประมาณ ร้อยละ 44.88

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เสนอแนะให้สอนสัปดาห์ละ 18-20 คาบ ร้อยละ 58.62 และแก้ปัญหาที่โรงเรียนไม่จัดที่ปฏิบัติงานให้ โดยให้นักเรียนกลับไปทำที่บ้าน ส่วนในการแก้ไขปัญหาการใช้สื่อและอุปกรณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า ใช้งบประมาณและให้นักเรียนนำมาจากบ้าน ร้อยละ 13.8 การให้โรงเรียนช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับห้องเรียน และสถานที่ฝึกงานส่วนใหญ่ไม่ต้องการความช่วยเหลือ ร้อยละ 24.14 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าผู้บริหารควรเห็นความสำคัญของวิชาเกษตรและสนับสนุนการทำงาน การฝึกอบรม ตลอดจนงบประมาณบ้าง ร้อยละ 48.25

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2 ข้อเสนอแนะ

ศึกษานี้เทศก์จังหวัดตรัง

ควรออกไปพบปะตรวจเยี่ยมและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครู-อาจารย์ในระดับโรงเรียนมัธยมบ้าง

สำนักงานสามัญจังหวัดตรัง

ควรจัดการฝึกอบรมครูอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรบ้าง เพื่อให้ทันกับวิวัฒนาการที่เปลี่ยนไป ให้ครูเกษตรเป็นครูอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรแห่งยุคโลกาภิวัตน์บ้าง

ภาควิชาครุศาสตร์ เกษตร

- การศึกษา
1. ควรให้ภาควิชาครุศาสตร์ เกษตรเปิดสอนระดับปริญญาโทสาขาศึกษาศาสตร์บริหาร
 2. ควรให้ภาควิชาครุศาสตร์ เกษตรจัดฝึกอบรม เรื่องการใช้และการผลิตสื่อการสอน

บรรณานุกรม

- กล้า สมตระกูล. เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง การพัฒนาการสอนวิชาเกษตรใน
ยุคโลกาภิวัตน์ระดับมัธยมศึกษาใน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ภาควิชาครุศาสตร์-
เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาด-
กระบัง, 2537.
- ไกรนุช ศิริพล. ความเป็นครู. ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะครุศาสตร์ สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์
วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2531.
- เดือนใจ ฐูปเข้ม. "คุณลักษณะของครูเกษตรที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาสถาบัน
เทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา หันตรา" ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุต-
สาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2534.
- นพคุณ ศิริวรรณ. เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง การพัฒนาการสอนวิชาเกษตรใน
ยุคโลกาภิวัตน์ระดับมัธยมศึกษาใน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. ภาควิชาครุศาสตร์-
เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาด-
กระบัง, 2537.
- รมณีย์ อาภาภิรม. เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง การพัฒนาการสอนวิชาเกษตรใน
ยุคโลกาภิวัตน์ระดับมัธยมศึกษาใน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ภาควิชาครุศาสตร์-
เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาด-
กระบัง, 2537.
- วิเชียร ชัยโย. "การสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนการ
สอนวิชาเกษตร ศึกษาจากนักเรียนโรงเรียนกุมวาปี จังหวัดอุดรธานี" ปัญหาพิเศษ-
ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาด-
กระบัง, 2537.
- วิรัตน์ คำสวรรณ. "ความคิดเห็นของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาเขต 11
ต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตร ปีการศึกษา 2532" ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุตสาห-
กรรมบัณฑิต. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2532.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมวิชาการ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521. (ฉบับ
ปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว, 2535.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมวิชาการ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524. (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533). กรุงเทพฯ : ศูนย์กลางตำรา, 2535.

สันต์ ธรรมบำรุง. หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร. กรุงเทพฯ : เกรียงไกรการพิมพ์, 2525.

สุวิทย์ ศิลปสุวรรณ. "สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนเพื่อประกอบอาชีพอิสระเกษตรกรรมตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ.2524" วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ, 2533.

ไสม อุปมา. "การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมระดับมัธยมศึกษาตอนต้นใน กทม." ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต, 2534.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามเพื่อการศึกษาและวิจัย

เรื่อง ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร ของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร
ในระดับมัธยมศึกษาของประเทศไทย

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของท่าน เกี่ยวกับความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรที่ท่านรับผิดชอบ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้
 - 1.1 เพื่อสำรวจปัญหาและอุปสรรคด้านการสอนและการจัดการเรียนการสอนวิชาในระดับมัธยมศึกษาเขตการศึกษาต่าง ๆ ของประเทศไทย
 - 1.2 เพื่อสำรวจความต้องการของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาเขตการศึกษาต่าง ๆ ในประเทศไทย
 - 1.3 เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการสอนและการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาเขตการศึกษาต่าง ๆ ของประเทศไทย
 - 1.4 เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาเขตการศึกษาต่าง ๆ ของประเทศไทย
 - 1.5 เพื่อใช้ผลการวิจัยเป็นข้อเสนอแนะแก่ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในการพัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษา เพื่อการผลิตครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น
2. โปรดพิจารณาและตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริง ทั้งนี้เพื่อความสมบูรณ์และถูกต้องของการศึกษาและวิจัย
3. คำตอบและความคิดเห็นของท่านเป็นข้อมูลที่มีค่ายิ่งและสงวนไว้เป็นความลับ โดยจะใช้ประโยชน์เพื่องานวิจัยครั้งนี้เท่านั้น จะไม่ทำให้เกิดผลกระทบกระเทือนและเสียหายใด ๆ แก่ท่าน

ขอขอบพระคุณ

ภาควิชาครุศาสตร์ เกษตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โปรดกาเครื่องหมาย / ลงใน [] และเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนด
โรงเรียน.....
จังหวัด.....

1. เพศ [] ชาย [] หญิง

2. อายุ.....ปี

3. นับถือศาสนา [] พุทธ [] คริสต์ [] อิสลาม
[] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

4. สถานภาพการสมรส [] โสด [] สมรส [] หม้าย [] หย่าร้าง

5. อายุราชการ.....ปี

6. ระดับการศึกษา และสาขาวิชาเอก (โปรดระบุทุกระดับการศึกษา)

[] อนุปริญญา วุฒิ.....สาขาวิชาเอก.....

[] ปริญญาตรี วุฒิ.....สาขาวิชาเอก.....

[] ปริญญาโท วุฒิ.....สาขาวิชาเอก.....

[] ปริญญาเอก วุฒิ.....สาขาวิชาเอก.....

[] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

7. ตำแหน่งในปัจจุบัน

[] ครู [] อาจารย์ [] อาจารย์ 2 [] อาจารย์ 3

[] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. ประสบการณ์การสอนวิชาเกษตร

- เพิ่งเริ่มสอน สอนมาแล้ว 1 ภาคการศึกษา
 สอนมาแล้วเป็นเวลา.....ปี

9. หน้าที่อื่น ๆ นอกเหนือจากการสอน

- ครูประจำชั้น
 ทำงานธุรการ
 แนะนำ
 อื่น ๆ โปรดระบุ.....
.....

10. ในภาคเรียนนี้ท่านทำการสอนทั้งหมดสัปดาห์ละ.....คาบ
(โปรดระบุทุกรายวิชาที่ท่านสอน)

1. วิชา.....ระดับชั้น.....จำนวนนักเรียน.....คน
จำนวน.....คาบ/สัปดาห์
2. วิชา.....ระดับชั้น.....จำนวนนักเรียน.....คน
จำนวน.....คาบ/สัปดาห์
3. วิชา.....ระดับชั้น.....จำนวนนักเรียน.....คน
จำนวน.....คาบ/สัปดาห์
4. วิชา.....ระดับชั้น.....จำนวนนักเรียน.....คน
จำนวน.....คาบ/สัปดาห์
5. วิชา.....ระดับชั้น.....จำนวนนักเรียน.....คน
จำนวน.....คาบ/สัปดาห์
6. วิชา.....ระดับชั้น.....จำนวนนักเรียน.....คน
จำนวน.....คาบ/สัปดาห์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11. ถ้าไม่รวมรายวิชาที่สอนในภาคเรียนนี้ ในรอบ 3 ปีการศึกษานี้ท่านได้สอนรายวิชาใดบ้าง (โปรดระบุชื่อวิชาและระดับชั้นที่สอน)

1. วิชา.....ระดับชั้น.....
2. วิชา.....ระดับชั้น.....
3. วิชา.....ระดับชั้น.....
4. วิชา.....ระดับชั้น.....
5. วิชา.....ระดับชั้น.....
6. วิชา.....ระดับชั้น.....
7. วิชา.....ระดับชั้น.....

12. ท่านสอนซ้ำรายวิชาเดิมบ้างหรือไม่

- ซ้ำ ไม่ซ้ำ

13. ในกรณีที่ท่านต้องสอนวิชาอื่น นอกเหนือจากวิชาเกษตรด้วยนั้นเพราะเหตุใด

- จำนวนครูสอนวิชาอื่น ไม่พอ
- มีความสามารถในการสอนวิชานั้นอย่างดี
- โรงเรียนเปิดสอนวิชาเกษตรน้อย
- มีครูเกษตรหลายคน
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

14. ในรอบ 3 ปีการศึกษาโดยเฉลี่ยแล้วท่านสอนสัปดาห์ละ.....คาบ

ภาคเรียนที่สอนมากที่สุด สัปดาห์ละ.....คาบ

ภาคเรียนที่สอนน้อยที่สุด สัปดาห์ละ.....คาบ

15. ท่านคิดว่าจำนวนคาบการสอนต่อสัปดาห์ของท่านนั้นมากหรือน้อย

- มากเกินไป
- ค่อนข้างมาก
- เหมาะสมแล้ว
- น้อยเกินไป

16. ท่านคิดว่าครูเกษียณควรสอนสัปดาห์ละ.....คาบ จึงจะสามารถปฏิบัติงานได้ผลดี มีประสิทธิภาพที่สุด

17. ท่านเคยได้รับการฝึกอบรมในด้านการสอนบ้างหรือไม่

- ไม่เคย
- เคย (โปรดระบุเรื่องที่ได้รับการอบรม).....
.....
.....
.....
.....

18. ท่านเคยได้รับการอบรมทางด้านการศึกษาบ้างหรือไม่

- ไม่เคย
- เคย (โปรดระบุเรื่องที่ได้รับการอบรม).....
.....
.....
.....
.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

19. ท่านได้รับการฝึกอบรมครั้งสุดท้ายกี่ปีมาแล้ว

- ไม่ถึงหนึ่งปี 1 ปี 2 ปี 3 ปี
 4 ปี 5 ปี เกินกว่า 5 ปี

20. ท่านคิดว่าท่านต้องการปรับปรุงตนเอง เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในด้านใด

- ไม่ต้องการ
 ต้องการ (โปรดระบุ ตอบได้หลายข้อ)
 ความรู้และทักษะในด้านการสอน
 ความรู้และทักษะทางการเกษตร
 พัฒนาด้านบุคลิกภาพ
 อื่น ๆ (โปรดระบุ)

21. ท่านต้องการรับการฝึกอบรม ด้านการสอนเพิ่มเติมหรือไม่

- ไม่ต้องการ
 ต้องการ (โปรดระบุ ตอบได้หลายข้อ)
 เทคนิควิธีสอน
 การวัดและประเมินผลการเรียน
 การทำแผนการสอน
 การวิเคราะห์หลักสูตร
 การใช้และการผลิตสื่อการสอน
 จิตวิทยาเด็กวัยรุ่น
 การผลิตชุดการเรียนด้วยตนเอง
 อื่น ๆ (โปรดระบุ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

22. ท่านต้องการรับการฝึกอบรมความรู้และทักษะด้านการเกษตรเพิ่มเติมหรือไม่

ไม่ต้องการ

ต้องการ (โปรดระบุเรื่องที่ต้องการฝึกอบรมตามลำดับความต้องการสูงสุด)

-
-
-
-

23. ท่านคิดว่าท่านต้องการปรับปรุงบุคลิกภาพด้านใด

การพูด

การแต่งกาย

กริยาท่าทาง

มนุษยสัมพันธ์

ความกระตือรือร้น

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

24. ท่านต้องการศึกษาคือหรือไม่

ไม่ต้องการ

ต้องการ (โปรดระบุระดับการศึกษาและสาขาที่ต้องการ)

ปริญญาตรี สาขา.....

ปริญญาโท สาขา.....

ปริญญาเอก สาขา.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

25. การคัดเลือกนักเรียนให้เรียนวิชาเกษตรนั้น โรงเรียนดำเนินการอย่างไร

- ให้นักเรียนเสนอชื่อวิชาที่จะเรียนได้อย่างเสรี
- โรงเรียนกำหนดรายวิชาที่จะเปิดสอนแล้วให้นักเรียนเลือก
- โรงเรียนกำหนดรายวิชาและแบ่งนักเรียนตามความเหมาะสม
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

26. นักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรที่ท่านสอนส่วนใหญ่มีความตั้งใจเรียนมากน้อยเพียงใด

- ตั้งใจมาก
- ตั้งใจแต่ไม่มากนัก
- ไม่ค่อยตั้งใจ
- ไม่ตั้งใจเลย
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

27. โปรดจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ท่านคิดว่ามีผลต่อความสนใจวิชาเกษตรของนักเรียนในโรงเรียนของท่าน 5 อันดับ

-การสนับสนุนวิชาเกษตรของผู้บริหาร
-ความพร้อมด้านอุปกรณ์/อาคารสถานที่
-ความพร้อมของครูผู้สอน (มีจำนวนเพียงพอ)
-วิธีสอนของครูเกษตร
-บุคลิกภาพของครูเกษตร
-สภาพของท้องถิ่น
-ผลงานด้านการเกษตรของโรงเรียน
-นักเรียนรุ่นก่อน ๆ
-ความมุ่งหวังในการเรียนต่อของนักเรียน
-ความสนใจของประชาชนและผู้ปกครอง
-ความร่วมมือและเจตคติของบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน
-อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

28. ขนาดของกลุ่มนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรที่ท่านสอนอยู่นั้นมีขนาดเหมาะสมเพียงใด

- กลุ่มใหญ่มากเกินไป (ประมาณ.....คน)
- กลุ่มค่อนข้างใหญ่ (ประมาณ.....คน)
- ขนาดเหมาะสมดีแล้ว (ประมาณ.....คน)
- กลุ่มค่อนข้างเล็ก (ประมาณ.....คน)
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)

29. ท่านคิดว่ากลุ่มของนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตร ซึ่งมีการฝึกภาคปฏิบัติด้วยควรมีขนาดเท่าใด

- ไม่เกินกลุ่มละ 10 คน
- ไม่เกินกลุ่มละ 20 คน
- กลุ่มละ 20-30 คน
- กลุ่มละ 30-40 คน
- กลุ่มละ 40-50 คน
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

30. วิชาเกษตรที่ท่านสอนมีห้องเรียนวิชาเกษตรโดยเฉพาะหรือไม่

- มี
- ไม่มี (ถ้าไม่มีท่านใช้สถานที่ใดเป็นที่สอน, (โปรดระบุ)

31. การสอนภาคปฏิบัติโรงเรียนได้จัดพื้นที่หรือสถานที่ปฏิบัติงานในวิชาของท่านหรือไม่

- จัด
- ไม่จัด (โปรดระบุสาเหตุ).....

32. ถ้าโรงเรียนได้จัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานของวิชาที่ท่านสอน โปรดระบุว่าวิชาอะไรมีพื้นที่หรือสถานที่ฝึกปฏิบัติงานจำนวนเท่าใด (ถ้าเป็นอาคารหรือสถานที่ขนาดเล็ก ระบุพื้นที่เป็นตารางเมตรได้)

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
หรือ.....ตารางเมตร

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
หรือ.....ตารางเมตร

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
หรือ.....ตารางเมตร

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
หรือ.....ตารางเมตร

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
หรือ.....ตารางเมตร

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
หรือ.....ตารางเมตร

33. ถ้าโรงเรียนไม่จัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน ให้ท่านแก้ปัญหาอย่างไร
.....
.....
.....
.....

34. ท่านมีปัญหาด้านสถานที่ฝึกปฏิบัติงานวิชาเกษตรอย่างไร โปรดระบุปัญหาที่ประสบ
.....
.....
.....
.....

35. ท่านต้องการให้โรงเรียนแก้ปัญหาเกี่ยวกับห้องเรียนและสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน
วิชาของท่านอย่างไร

.....
.....
.....
.....

36. การกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาท่านยึดอะไรเป็นหลัก

- จัดเตรียมเอง โดยการวิเคราะห์หลักสูตรและรวบรวมเนื้อหาจากแหล่งต่าง ๆ
- ใช้เนื้อหาตามคู่มือแนวการสอนแนะนำ
- สอนเนื้อหาตามหนังสือเรียน
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)

37. ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหาวิชาหรือไม่

- ไม่มี
- มี (โปรดระบุ)
-
-
-

38. ท่านเตรียมการสอนด้วยวิธีใด

- ทำแผนการสอนล่วงหน้าตลอดภาคเรียน และทำแผนการสอนเป็นรายคาบ
- ทำแผนการสอนตามเนื้อหาในหนังสือเรียน
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

39. การจัดซื้อวัสดุศึกษาเกษตร ท่านปฏิบัติอย่างไร

- ขอบซื้อได้ตลอดปีโดยใช้เงินบำรุงการศึกษา
- ทำโครงการเสนอตามปีงบประมาณ/ปีการศึกษา เพื่อขออนุมัติผู้บริหาร โรงเรียนก่อน
- ใช้เงินรายได้หมุนเวียน ในหมวดวิชา
- เก็บเงินจากนักเรียนแล้วแบ่งผลผลิตคืนนักเรียน
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

40. ท่านมีปัญหาด้านการจัดหาวัสดุศึกษาเกษตรหรือไม่

- ไม่มี
- มี (โปรดระบุ).....
.....
.....
.....
.....

41. ปัจจุบันวิชาเกษตรที่ท่านกำลังสอนอยู่ ท่านใช้สื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอน

ชนิดใดมากที่สุด (โปรดระบุ).....
.....
เหตุผลการเลือก ใช้สื่อและอุปกรณ์ชนิดนี้.....
.....

ปัญหาที่พบในการใช้สื่อและอุปกรณ์ตามที่ท่านระบุ

- โรงเรียนไม่เคยมีสื่อชนิดนี้มาก่อน
- มี แต่จำนวนไม่เพียงพอ
- โรงเรียนขาดงบประมาณสำหรับจัดซื้อ
- มีสื่อและอุปกรณ์ แต่ขั้นตอนการเบิกใช้ยุ่งยาก
- มีสื่อและอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหายเป็นส่วนใหญ่

[] สื่อและอุปกรณ์ที่มีมักจะสูญหายบ่อย ๆ เพราะไม่มีอาคาร
หรือสถานเก็บให้ปลอดภัย

[] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
.....

42. โปรดให้ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาในข้อ 41

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

43. ท่านต้องการสื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอนชนิดใดมากที่สุด (โปรดระบุจำนวนพร้อมเหตุผลประกอบด้วย)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

44. ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนด้านการเรียนการสอนวิชาเกษตรอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

